

SETTIMANALE
Poste Italiane S.p.a. - Spedizione in abbonamento postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46)
art. 1, comma 1, DCB (Padova)
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERCUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE PADOVA - ITALY

NOVI GLAS

CENA 1 EVRO

www.noviglas.it

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Uvodnik

Danijel Devetak

Korenina in temelj zdrave države

Za nami je veliki rimski "dan družine", ki je na pobudo več kot 50 združenj in organizacij še enkrat postavil pod žaromete vitalno, in vendar ogroženo stvarnost italijanske družbe. Pisano morje ljudi in otrok je hotelo povedati samo eno: "Smo tu in tu želimo tudi obstati!", čeprav - pričajo neizprosni statistični podatki! - je takih družin, kakršnih smo (bili) vajeni, vedno manj. In vedno manj jih tudi bo. Preveč je besed, premalo dejanj. Vsi se konec koncev strinjajo z zdravo pametjo, in vendar je očitno nekaj močno narobe, če družina danes trpi, ni pri zdravju.

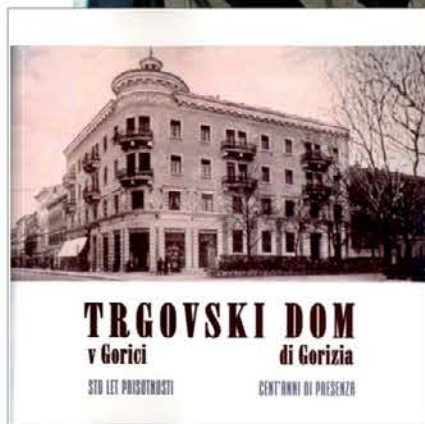
Pravzaprav gre za vprašanje naše skupne prihodnosti. Družina je namreč temeljna človeška dobrina, od katere sta odvisni istovetnost in prihodnost posameznikov in družbene skupnosti. Samo v družini, ki temelji na trajni zvezi med možem in ženo in ki je odprta življenju, se otroci rojevajo in rastejo v skupnosti ljubezni in življenja; samo v taki družini lahko prejemajo primerno moralno in civilno vzgojo. Zaradi vsega tega družina zasluži javno in pravno zaščito, saj kot naravna osnovna družbena celica varuje najgloblje korenine človeškosti in oblikuje osebe k družbeni odgovornosti. Zdrava družina je torej temeljna zahteva vsake države, ki nima samomorilskih hotenj. Tudi v Italiji družina močno občuti krizo, ki veje na Zahodu, kar povzroča strmoglav padec zakonskih zvez in demografski upad. Vse to neposredno vpliva na zdravje družbe. In vendar ostaja družina, ki temelji na zakonski ljubezni, edini svetilnik, ki sveti v prihodnost, proti kateri je prav, da hodijo mladi rodovi. Prav v nelagodju mladih, ki s težavo najdejo svojo pot in sprejemajo trajne odločitve, lahko zaznamo nostalgijo po družini kot trdni oporni točki, ki bi jim nudila bivanjsko in čustveno gotovost. Brez trdne zveze z očetom in materjo, brez življenjske izkušnje, kakršno lahko pridobijo samo v odnosu z brati in sestrami, mladi lahko odraščajo v vse večjih težavah, ko morajo izdelati osebno identiteto in zoreti v osebe, ki bi si postavile življenjski načrt, v katerem bi našli mesto tudi solidarnost in občutljivost do šibkejših, revnejših, ostarelih, zapostavljenih itd.

Prepričani smo, da je obramba take družine, ki sloni na zakonski zvezi med možem in ženo, primarna naloga politike in zakonodajalcev, kot to določajo členi 29, 30 in 31 republiške ustave. In to na vseh ravneh: državni, deželni in občinski. V tem času se o družini veliko govori, vse manj pa se zanjo naredi. Z razliko drugih večjih evropskih držav, ki v osnovno družbeno celico vlagajo veliko več, se na italijanskem polotoku namenja družinskim politikam 1% BNP (bruto narodnega proizvoda), kar je očitno odločno premalo. Poleg tega vse več družin z otroki (kaj šele, če jih imajo štiri ali več!) s težavo shaja do konca meseca, saj so življenjski stroški vedno višji, družbene strukture in (umetne) potrebe pa itak niso naklonjene ne tradicionalni družini ne otrokom. Zato je nujno potreben organski načrt v prid družini, in to že iz spoštovanja do ustavnih načel, da bi preprečili družbeni razkroj, da bi poudarili, kako sta zdrava družbena rast in civilno sožitje pomembni skupni dobrini. Kot državljani čutimo dolžnost se zavzeti za zaščito in promocijo take družine, ki predstavlja nepogrešljivo človeško dobrino. Kot verniki potrjujemo naš namen si prizadevati za to, da se na zakonodajni, kulturni in družbeni ravni ne ošibi obstoj družine, ki edina jamči prihodnost trdne in zdrave družbe. Prepričani smo namreč, da je to, kar je dobro za družino, tudi dobro za državo. Zato naj bo prav vsak dan "dan družine". Ne dopustimo, da žarometi ugasnejo!

Dom sožitja in goriških kultur!

Foto DPD

Predstavitve zbornika o stoletni prisotnosti Trgovskega doma v Gorici

Razmišljanje ob mednarodnem dnevu družine

V Sloveniji najmanj porok v Evropi!

V Sloveniji je stanje glede števila zakonskih zvez in njihovega trajanja zelo kritično. Na to kažejo in opozarjajo podatki, ki jih je objavil Statistični urad Slovenije. Po zadnjih podatkih, ki so na voljo, je bilo v Sloveniji v letu 2005 sklenjenih manj kot 6.000 porok, kar pomeni samo 2,9 poroke na tisoč prebivalcev. Ob analizi razpoložljivih tabel in podatkov ugotavljajo, da v nobeni evropski državi ni (relativno vzeto) tako malo porok. V desetletjih po drugi svetovni vojni se je v Sloveniji poročilo okoli 14 tisoč parov na leto. To je pomenilo nekaj nad devet porok na vsakih tisoč prebivalcev. Leta 1972, ko so sklepale zakonsko zvezo številčno močne povojne generacije, je število porok doseglo rekord. Omenjenega leta jih je bilo namreč skupaj 15.792. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja pa je začelo število porok hitro padati. Leta 1985 jih je bilo nekaj nad deset tisoč, na

prelomu tisočletja okoli 6 tisoč, v letu 2005 pa je bilo porok prvič manj kot šest tisoč. V *Naši družini*, mesečni prilogi tednika *Družina*, so zapisali naslednje: "Če pomislimo, da je prebivalcem Slovenije, tudi mladim, družinsko življenje pomembnejše kot uspešno delovno mesto, bogastvo, prijateljstva ali prosti čas, se nam zdi takšno zavračanje zakonske zveze neverjetno in nerazumljivo. Kaj se v Sloveniji z vstopom v zakonsko in družinsko življenje sploh dogaja?" Zaskrbljujoče so tudi druge ugotovitve. Neveste in ženini so vsako leto starejši. V povprečju se poročajo 33-letni moški s 30-letnimi nevestami. To pomeni, da se zakonska zveza čedalje bolj odmika od mladosti v obdobje zrelega življenja. Do poroke pride, če sploh pride, vedno kasneje. Mnogim v Sloveniji se sploh zdi, da je trajnejša zakonska zveza nekaj tujek v sodobnem življenju. Ob takih pojmovanjih in upoštevanju težave pri zagotavljanju

pogojev za življenje zakoncev ni čudno, da narašča tudi število razvez. V Sloveniji se je npr. leta 1970 na vsakih tisoč sklenjenih zakonskih zvez ločilo 134,0 parov, v letu 2005 pa že 458,8 parov. Statistike tudi ne obravnavajo čedalje številnejših primerov, ko se mladi sicer odločajo za skupno življenje, vendar ne v zakonski zvezi, ampak v tako imenovanem "skupnem gospodinjstvu". V več primerih se pari iz omenjene skupine Slovencev pozneje sicer vendarle odločijo za sklenitev zakonske zveze. "Družina - zakaj pa ne?" je geslo prvega slovenskega festivala družin v izvedbi Zavoda iskreni net, ki bo 20. maja v Postojni. Starši bodo lahko izbirali med zanimivimi vzgojnimi in partnerskimi delavnicami. Vlogo zakonskih zvez pri oblikovanju družin so obravnavali tudi v okviru mednarodnega dne družine, 15. maja. Letošnja tema mednarodnega dneva družine, ki ga obeležujejo v vseh državah po svetu, je *Družina v skrbi za osebe z motnjo v duševnem razvoju*.

M.

Pogovor

Pianist in skladatelj
Danijel Breclj iz Sempetra o
svoji umetniški poti in ljubezni
do glasbe

3

Romanje na Sveto Goro

V nedeljo, 20. maja, bo ob 16. uri v Marijinem svetišču na Sveti Gori tradicionalno romanje vernikov goriške nadškofije in koprške škofije. Vabljeni!

glasbena matica

GLASBENI SPLETI
KONCERTNA SEZONA 2006/2007

GIUSEPPE VERDI NABUCCO

OPERA V ŠTIRIH DEJANJIH
OPERNI SOLISTI, ZBOR IN ORKESTER
SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

DIREKTOR: IGOR ŠVARA
REŽIJA: GUNTHER LOHSE

SOBOTA 26. 5. 2007
OB 20.30
KULTURNI DOM TRST

PRODAJA VSTOPNIC OD 21. MAJA
PRI BLAGAJNI KULTURNEGA DOMA V TRSTU
INFO: 800 214302

Devin-Nabrežina

Razlog več za množično udeležbo na volitvah

Občinski svetniki Edvin Forčič, Vera Tuta Ban, Mariza Škerk, Michele Moro, Valter Ulcigrai in Viktor Tance so 11. t.m. naslovili na devinsko-nabrežinskega župana Giorgia Reta uradno pismo, s katerim ga opozarjajo in hkrati svarijo, naj poskrbi, da se njegova občinska uprava ne bo dotaknila vsote skoraj pol milijona evrov. To vsoto denarja sta namreč bili položili pred kratkim v občinsko blagajno podjetji, ki nameravata graditi v Sesljskem zalivu razne objekte, za kar sta bili predložili že več načrtov. Zato seveda morata tudi ustrezno prispevati k poravnavi izdatkov za urbanizacijska dela, za kar obstajajo zelo natančni predpisi. Turistični razvoj Sesljskega zaliva je, kot sicer vemo, prava pravcata povest o jari kači. Svarilo, ki ga je dobil župan Ret od skupine občinskih svetnikov, potrjuje, da se že tako kočljiva

zadeva zdaj hudo zapleta. Župan Ret bi namreč rad tik pred volilno preizkušnjo - ta bo v nedeljo, 27. maja, svojim tradicionalnim volivcem in volivkam - kot tudi in zlasti tekmečem in raznim naivnim kalinom - rad dokazal, da hoče in tudi zna reševati probleme, ki so ali naj bi bili ključnega pomena za devinsko-nabrežinsko občino. V ta namen si ne pomišlja grobo zanemarjati dolžnosti dobrega družinskega poglavarja, da teptanja temeljev pravno urejene države in družbe niti ne omenjamo. Očitno poslušaj prišepetovalce ali "jezične dohtarje", ki jim gre predvsem za mastne honorarje, ali pa osebe, ki jim biznis pomeni vse. Kako je namreč mogoče, da je 8. maja letos spet podpisal gradbeno dovoljenje za dela v Sesljskem zalivu, čeprav je vedel, da je pristojna urbanistično-krajinska oblast odlo-

no proti predloženemu načrtu, saj je bila enak poprejšnji Retov ukrep zavrnila, proti čemur sta se obe prizadeti podjetji pritožili na Upravno sodišče, ki se o zadevi doslej še ni izreklo. Torej je spor še vedno v teku. Kot smo omenili, bodo v nedeljo, 27. maja, in naslednji dan občinske volitve. Nudila se bo torej naravnost odlična priložnost, da se v devinsko-nabrežinski občini naredi konec neredu in zmedi, ki je navsezadnje posledica samopašništva in nepotnosti dobro znanih, povečini uvoženih lobijev, ki bi radi še dalje vedrili in oblačili tudi po tej občini, tako po vaseh in vasicah na našem skalnatem Krasu kot tudi in zlasti ob naši jadranski obali. Takšne njihove želje in nakane moramo odločno odbiti ter preprečiti njihovo nadaljnje uredništvo. In to bomo naredili zelo preprosto ter enostavno: v nedeljo, 27. maja, bomo vsi pogumno šli na volišča in prekrizali znak liste IN-SIEME-SKUPAJ ter oddali še preferenčni glas enemu kandidatu na tej listi.

Drago Legiša

Tiskovno sporočilo SKGZ-SSO Finančna stiska še vedno v ospredju

Krovni organizaciji SKGZ in SSO v tiskovnem sporočilu opozarjata na življenjsko vprašanje za našo narodnostno skupnost. Na nedavni seji deželni tajništva je bilo namreč posebej obravnavano vprašanje finančne stiske, ki hudo omejuje delovanje organizacij in ustanov Slovencev v Italiji. Finančna sredstva za kulturno, medijsko, izobraževalno, športno in drugačno delovanje slovenske manjšine v Italiji so v bistvu zamrznjena že 15 let. Njihova "kupna moč" se je v tem času bistveno zmanjšala. Ustanove, organizacije in medijska podjetja so že

izvedli vsa možna krčenja. Če ne pride že v letošnjem državnem proračunu do sklepa o višanju finančnih sredstev, namenjenih slovenski manjšini, bomo že jeseni pričali novim krizam in morebitni ohromitvi predvsem tistih ustanov, ki nudijo poklicne kulturne in drugačne storitve. Današnja sredstva dejansko dovoljujejo le na pol poklicne ali agencijske dejavnosti in torej bistveno manj kakovostno kulturno in izobraževalno ponudbo. To pomeni objektivno jezikovno in kulturno obubožanje slovenske manjšine v Italiji. Glede finančnega vprašanja sta pred-

sednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Drago Štoka te dni pisala ministru za zunanje zadeve Massimu D'Alema, ministrici za deželna vprašanja Lanzillotta, državnima podtajnikoma Letti in Centu ter predsedniku prve stalne komisije poslanske zbornice Violanteju. Zato bosta predsednika krovnih organizacij v prihodnjih tednih ponovno v Rimu. Podobni pismi sta prejela tudi predsednik deželne vlade Illy in pristojni odbornik Antonaz s prošnjo, da tudi sama posreduje pri rimski vladi. V tem smislu je odbornik Antonaz že zagotovil svoj poseg. Finančno vprašanje je toliko bolj akutno ob upoštevanju, da slovenska manjšina v letošnjem letu še ni prejela predvidenih dotacij ne iz Italije ne iz Slovenije, kar je že spravilo v prve likvidnostne težave marsikatero pomembno manjšinsko ustanovo.

Paritetni odbor

Na sedežu deželnega odbora v Trstu se je v ponedeljek, 14. maja, sestel paritetni odbor na prvi redni seji po izvolitvi predsednika. Obravnaval je seznam občin, v katerih se bo izvajal zaščitni zakon, ki ga je odobril prejšnji odbor. Nekateri odborniki iz vrst desnice bi radi ponovno preverjanje seznama, predvsem glede Trsta, Gorice, Čedad in Milj. Velika večina članov pa je bila mnenja, da se seznam potrdi in da se spodbudi vlada, naj čimprej predstavi odlok v podpis predsedniku države. Formalni sklep bo paritetni odbor sprejel na naslednjem zasedanju, ki bo 15. junija. Odbor je tudi razpravljal o predlogu deželnega zakona, ki ureja odnose med deželno upravo in slovensko narodnostno skupnostjo. Člani odbora so ocenili, da je osnutek dobro izhodišče za ureditev teh odnosov, da pa so potrebna nekatera dopolnila. V kratkem bodo glede tega zakona avdicije s člani pristojne komisije in paritetni odbor bo na teh avdicijah zastopal podpredsednik Livio Furlan.

Nekaj spornih vprašanj

Predsednik Illy in deželna večina

Z bližanjem volilnega obdobja v Furlaniji Julijski krajini postaja politično razpravljanje o raznih vprašanjih živahnejše in tudi polemično. To ne velja samo za opozicijske stranke, temveč tudi za nekatere stranke deželne večine, ki jo formalno pokriva Demokratična zveza, v kateri se prepoznavajo stranke leve sredine in Illyjevo gibanje Občani za predsednika. Da vode niso povsem mirne, je razvidno iz poročanja sredstev množičnega obveščanja. Izteka se namreč mandat tako deželnega sveta kot deželnega odbora in njegovega predsednika Illyja. Volitve za obnovitev deželnega sveta in izvolitev predsednika deželnega odbora bodo spomladi prihodnjega leta, to se pravi 2008.

Že dalj časa poteka živa razprava o postopni reorganizaciji zdravstvenih okrožij in s tem povezanih struktur, katerih glavni namen naj bi bilo racionalnejše izkoriščanje finančnih sredstev. V tem sklopu je, recimo, predvidena združitev tržaške in goriške zdravstvene enote v eno samo upravno strukturo. Odprto je še vprašanje manjših bolnišnic in preureditev njihovih storitev.

Veliko se nadalje razpravlja, tudi polemično, o graditvi petega prometnega evropskega koridorja, ki bi moral potekati prek južnega predela naše dežele proti Sloveniji in Ukrajini. Gre za celovito vrsto vprašanj, ki jih je treba predhodno rešiti. Prvo med temi je sam načrt hitre železniške proge, ki ni še izdelan. Črta se zlasti na odseku med Zerpuljanom in Trstom in v zvezi s povezavo med Koprom in Divačo. Na Tržaškem vzbuja zaskrbljenost zamisel o speljavi predora pod zaščitenim naravnim parkom doline Glinščice.

Potem je tu še vprašanje o postavitvi dveh uplinjevalnikov v Tržaškem zalivu, glede katerih imajo tako politične stranke obeh polov kot krajevne ustanove različna mnenja, da ne govo-

rmo o nasprotovanju naravovarstvenikov. Svoječas je tržaški župan Dipiazza pogojeval zgraditev plinskega terminala v obalnem pasu pri Žavljah z različnimi protidajatvami. Pred kratkim pa je deželni predsednik Illy proti pričakovanju izrazil voljno mnenje Dežele tako o morskem kot obalnem uplinjevalniku. To je precej razburilo politične in strankarske vode, ker je deželni odbor doslej stalno zatiral, da bo svoje mnenje povedal, ko bo

Predsednik Riccardo Illy

pristojno ministrstvo preučilo vpliv omenjenih naprav na okolje. Prav v minulem tednu pa je podtajnik ministrstva za okolje med svojim krajšim obiskom v Trstu povedal, da bo vlada v jeseni odobrila načrt o energetskih potrebah Italije in šele nato določila lokacije uplinjevalnikov, in sicer po predhodni preučitvi pozitivnih in negativnih učinkov na okolje. Naj tu omenimo, da so predstavniki naše Dežele tudi slovenskim oblastem zagotovile, da se bodo z njimi stalno posvetovali, preden bodo sprejeli svoje odločitve. Iz opisanega poteka dogodkov pa izhaja, da se predsedniku Illyju nerazumljivo muči in nakazuje odločitve brez predhodnega usklajevanja v sklopu levosredinske koalicije Demokratične zveze. Predsednik

zahtevo prav desnosredinske opozicije je za 23. maj sklicana izredna seja deželne skupščine za obravnavo spornega obrata v Furlaniji.

Iz povedanega se da sklepati, da predsednik Illy oziroma glavni na deželnega odbora v zadnjem obdobju pošilja javnosti sporočila o perečih aktualnih vprašanjih in nekako že vnaprej izraža svoje stališče. To dela verjetno zaradi bližajoče se volilne preizkušnje. Prav zaradi tega bi bilo pričakovati predvidnejše ravnanje in opredeljevanje. Zaradi tega opozicijske stranke desne sredine so iz dneva v dan bolj glasne in polemične do deželne uprave in še posebno do predsednika Illyja, ki se bo moral v kratkem odločiti, ali bo spet kandidiral.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Družina podprta le z besedami

Priprave na rimsko manifestacijo za družino "Family Day" so v mnogočem zameglile bistvo problema, s katerim bi se morala italijanska družba že kdaj spopasti. In bistvo problema je, da družba namenja družini presenetljivo malo pozornosti. V mislih imamo tisto pozornost, ki naj za določeno področje, v tem primeru za družino, ustvarja čas primerne oziroma vse boljše življenjske pogoje in to zares. Ogromno se o družini govori, jo kujejo v zvezde kot nekaj najbolj dragocene, v kolikor pa pogledamo dejanske pokazatelje, je v primerjavi z gorečimi izjavami narejenega presenetljivo malo, prav gotovo premalo. Pokazatelji namreč dokazujejo, da je Italija, kar se tiče sredstev, ki jih vlaga v družinsko politiko, daleč za mnogimi evropskimi državami. To pomeni, da smo sredi tistega dvoobraznega odnosa, ki se mu pravi lepe besede brez odgovarjajočih dejanj. Družba ima zaradi povzdigovanja te ali one vrednote o sebi zelo dobro mnenje, pri tem pa se ne zaveda, kako je za določeno vrednoto v resnici malo storila. V luči tega dejstva se zato zdi spor med zagovorniki družine in zagovorniki partnerske zveze umeten, neploden in najbrž nekoristen, še več, med ljudmi utegne ustvarjati nepotrebne napetosti, osnovni problem pa ostaja nedotaknjen.

Kot rečeno, v Italiji družina ne uživa tiste podpore, ki jo uživa marsikje drugje. Treba bi bilo napraviti dosti več za družine z več otroki, treba bi bilo zaščititi matere in ovrednotiti njihovo domače delo. Prav tako bi bilo treba zašči-

titi matere na njihovem delovnem mestu, kjer mnogokrat delodajalci niso navdušeni, da se njihova uslužbenka preveč posveča svojim malim otrokom. In ker je danes ženska za svobodni trg nepogrešljiva delovna sila, bi bilo treba priznati, da ne more biti polno uspešna v službi in istočasno še doma. In ni dovolj to dejstvo le priznati, to priznanje je treba udeležiti v kritju stroškov za takšno ali drugačno hišno pomoč. Brez tovrstnih in verjetno še drugih podpor družina ne bo mogla polno zaživeti, vse manj bo porok in za rojstvo prvega otroka se bodo mladi pari odločali v vse kasnejših letih, kar lahko pomeni, da bo prvi otrok tudi zadnji.

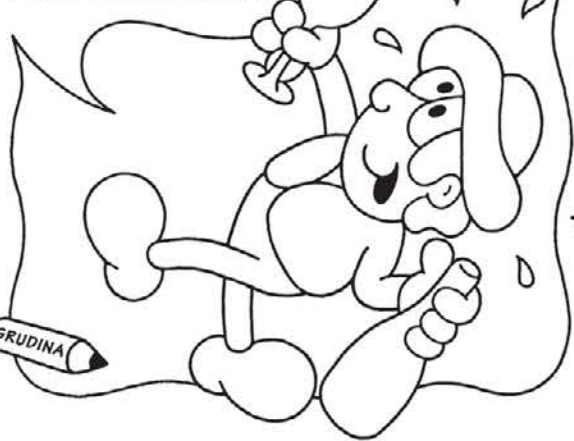
Podatki govorijo, da je podobno kot z družino s šolstvom, z zdravstvom in znotraj zdravstva s skrbjo za ostare. Na teh področjih prav tako ni pravega zagona, pač pa veliko razpravljanja in zatrevanja, kako je nujno biti do vseh navedenih stvari dodatno pozoren in učinkovit. Poenostavljeno rečeno: družba, v kateri živimo, je skoraj v sozvočju z vse bolj prevladujočimi ekonomskimi načeli, ki nas vodijo v priseganje zgolj na materialne dobrine, če se tega zavedamo ali ne. Zato med drugim trpi tudi družina. Vendar povsod ni tako in to nam je lahko v veliko spodbudo.

Nemara torej ni temeljni problem prava ali nepravna družina, problem je v tem, da se premalo zavedamo, kako smo družino nasploh zanemarili in kako bi morali zanj napraviti dosti več.

Janez Povše

Na dnu...

ŽIVIO, SLOVENCİ,
IN TREZNO NA VOLITVE!
DA BI VSAJ ZMOGLI
RAZLOČITI MED
BELIM IN RDEČIM!

GRUDINA

POGOVOR Danijel Breclj

Odličen pianist, poleg tega pa še obetaven skladatelj

O Danijelu Breclju bomo gotovo še slišali govoriti. Rodil se je leta 1988 v Šempetru pri Gorici in se že rosn mlad "zagledal" v glasbo. Zahvaljujemo se mu za pogovor, v katerem je veliko lepega povedal o sebi, in mu želimo veliko življenjskih uspehov!

Izhajaš iz izrazito glasbene družine. S čim se ukvarjajo njeni drugi člani in na kakšni stopnji?

Oče ima srednjo glasbeno izobrazbo iz solopetja in se s tem tudi ukvarja. Je korepetitor Okteta Vrtnica, do sedaj je vodil tudi cerkveni mešani pevski zbor. Imam dve mlajši sestri violinistki: ena je stara 17 let, druga 12. Starejša, Mihela, študira na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani, mlajša, Veronika, pa je še na nižji šoli v Novi Gorici.

Kako si ti začel svojo glasbeno pot?

Najprej sem začel s klavirjem. S petimi leti in pol so me starši poslali na zasebne lekcije, saj bi moral biti za vpis v šolo star sedem let. To je bil čas, ko sem se pri učitelji v Šempetru komaj učil not. Lahko bi že bolj napredoval; zdi se mi, da vse do osmega leta, ko sem zamenjal profesorico, nisem naredil kaj dosti. Pri osmih letih sem šel k prof. Klavdiji Jamšek. Zнала me je motivirati in v meni odkriti talent. Po štirih letih me je pripeljala k prof. Gadžijevu. Ta mi je že na prvi lekciji povedal, da bi me naslednje leto rad učil. Udeležil sem se tudi njegove poletne šole v Kopru, nakar sem v dvanajstimi leti obstal pri njem. To je bilo leta 2000. Od 12. do 14. leta sem bil še na osnovni šoli v Šempetru in na Glasbeni šoli v Novi Gorici sem obiskal še zadnja dva razreda. Po dveh letih s prof. Gadžijevom sem nadaljeval študij pri njem na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Prvo leto sem živel v Ljubljani, potem pa v Novi Gorici; v prestolnici sem v bistvu obiskoval samo glasbene predmete. Vedno sem se sicer vzporedno izobraževal: prvo leto sem obiskoval Škofijsko klasično gimnazijo v Šentvidu, potem sem se zaradi velike zaprtosti in ozkosti programa in profesorjev te gimnazije prepisal na gimnazijo v Novi Gorici, kjer so bili veliko bolj odprti in so imeli veliko več posluha za glasbenike. Imel sem tudi zelo dober status umetnika, da sem lahko obiskoval dve šoli hkrati. Tako sem imel več časa za glasbeno aktivnost in sem lahko tudi tekmoval. Če ne bi zamenjal gimnazije, bi danes ne bil pianist. Že prvi dve leti pri Gadžijevu sem veliko napredoval. Četrto leto, leta 2004, sem se udeležil 33. državnega tekmovanja (Temsig) v Ljubljani in zmagal v svoji kategoriji. Od takrat naprej se moj razvoj hitro vzpenja.

Kakšen delež ima prof. Gadžijev pri tvojem umetniškem razvoju?

Gadžijev je do zdaj oseba, ki je najbolj vplivala name; ne samo umetniško, temveč tudi pri izoblikovanju osebnosti. Pri njem sem bil šest let. Ni me učil samo klavir, ampak tudi glasbo kot celoto - nasprotno od nekaterih slovenskih učiteljev in profesorjev, ki učijo samo klavir in še tisto ne prav dobro.

Na Visokem glasbenem državnem konservatoriju za glasbo in ples v Parizu nadaljuješ študij pri prof. Rogerju Muraroju, ki je znan zlasti kot rafiniran poustvarjalec velikega Messiaena. Od kdaj si v Parizu? Kako si se znašel s tem ugled-

nim mojstrom?

V Pariz sem prišel septembra 2006. Sprejemne izpite sem opravil februarja lani. Konservatorij me je dodelil prof. Muraroju. Ko sem to povedal Gadžijevu, je rekel: "Odlično!". To je res zelo velik pianist; ima mnogo koncertov po svetu, še nikoli pa ni izpustil kakšne lekcije. Mislim, da sem v pol leta veliko naredil. Na 36. državnem tekmovanju (Temsig) v Ljubljani, kjer sem marca letos zmagal, so ljudje rekli, da igram na drugačen in poseben način. S profesorjem se zelo dobro razumeva: tudi on je visok, roko ima tudi tako veliko kot jaz. Daje mi take skladbe, ki so primerne zame.

In jezik?

Francoščine sem se učil že na gimnaziji, tako da nisem imel težav. Če sicer v Franciji ne znaš francosko, te ni!

Torej ruska in francoska klavirska šola. Katere skupne točke in katere razlike ju označujeta? Kako vse to spajaš?

Mislím, da se ti dve šoli zelo dobro dopolnjujeta. Ruska je zelo emocionalna, bolj svobodna od francoske. Francoska je bolj rafinirana, dinamika in pianissimi so bolj izpiljeni, večji poudarek je na kontrastih zvokov, čeprav tudi ruska veliko da na oblikovanje tona klavirja. Obstajajo skupne točke in razlike; mislim pa, da je več skupnih točk. Obe šoli imata seveda isti cilj: čim boljše igranje na klavir. Tehnika, vsaj tako, kot me učí prof. Muraro, ni bistveno različna; to konec koncev ni toliko pomembno, važen je končni rezultat, interpretacija. Prof. Muraro mi tehnike ne popravlja; Gadžijeva je odlična, nasploh je zelo dobra ruska tehnika. Francozi verjetno malo več krožijo z zapetostjo. Kako vse to spajam? Za zdaj kar dobro. Profesor mi dopušča določeno svobodo; pusti, da dodajam svojo osebno noto.

Koliko časa nameravaš ostati v Parizu?

Najprej moram doseči "Diplome de formation superieur", se pravi, da moram najprej priti do diplome visokošolskega izobraževanja; to traja tri ali štiri leta. Potem pa, če me na zaključnem izpitu ocenijo z najvišjo oceno, lahko grem delat sprejemne izpite za podiplomski in magistrski študij. Sicer mislim, da ne bom ostal v Parizu, podiplomski študij bi rad opravil drugje v Evropi, mogoče v Nemčiji.

Za vstop na konservatorij si torej opravil sprejemni izpit.

Da. Najprej sem imel izpit iz solfeggia, potem iz klavirja s programom po izbiri, nato pa še obvezni skladbi in branje na prvi pogled. Pri vsakem koraku je bil osip: na koncu nas je bilo od 140 kandidatov za klavir sprejetih 16. Selekcija je bila kar velika; mladi so prihajali iz vsega sveta, tudi z Daljnega vzhoda in Južne Amerike.

Kako si sploh prišel do Pariza? Si kaj razmišljal tudi o drugih državah?

Do Pariza sem prišel z letalom... (se posmeje, op.ur.). Mislim, da so za klavir zdaj najboljše Francija, Nemčija in Rusija. Rusija mi je bila predaleč, je tudi izven EU in bi imel veliko več težav pri bivanju, pa še šolnina je draga. V

Franciji študij stane dosti manj oz. skoraj nič, saj je to državna šola. Znal sem govoriti francosko; tudi zaradi tega sem poskusil v Parizu. Poleg tega so tam sprejemni izpiti najbolj zgodaj, februarja; če bi se kaj ponesrečilo, bi poskusil junija v Nemčiji. Ker pa sem že prvič uspel, sem ostal v Parizu. Sicer pa me je sam prof. Gadžijev usmeril v francosko prestolnico.

Kakšno je življenje mladega slovenskega glasbenika v Parizu?

Pariz je veliko mesto. Prvo leto je zelo zahtevno. Najprej moraš vedeti, da si tam Slovenec in ne Francoz. Stvari so se sicer spremenile, odkar je Slovenija članica EU, tako da s potnim listom pridem povsod. Francozi, tudi profesorji, poznajo Slovenijo; tudi to nekaj pomeni. Pred 10 leti še nihče ni nič vedel o nas.

"Srkaš" tamkajšnje kulturno dogajanje?

Do zdaj sem obiskal dva koncerta: na enem je nastopil moj profesor, na drugem pa Rus. Igrala sta isto Chopinovo sonato: povedati moram, da je moj profesor igral bolje. Mislim, da Rusi ne znajo igrati Chopina tako dobro kot Francozi; kaj drugega mogoče ja, toda Chopina ne.

Čutiš domotozoje? Prihajaš pogosto domov?

Domotozoje meni pomeni dvoje: eno je, če pogrešaš domače ljudi; jaz tega nimam. Dovolj sem samostojen, da živim brez staršev in sester. Da pogrešam Slovenijo, to pa ja! V Parizu vse smrdi. Ko prideš sem, komaj izveš, kako dober zrak dihamo pod Alpami. Voda, ki v Parizu teče iz pipe, je nekaj groznega. Slovenska voda iz pipe je kot najdražja francoska ustekleničena voda. Povprečno prihajam domov enkrat na mesec po teden ali dva. Pred kratkim sem se pripravljal na tekmovanje in bil doma kar štiri tedne. Sicer imajo Francozi kar nekaj počitnic: spomladanske, poletne, jesenske, zimske, potem pa še kup državnih praznikov, posebno v maju.

Si v stiku s katerim drugim slovenskim glasbenikom v Parizu?

V stiku sem z dvema drugima nekdanjima Gadžijevovima študentoma. Vem, da je v Parizu sicer okrog 30 mladih Slovencev. Nekateri sem že srečal. Več je starejših Slovencev.

Doslej si bil že večkrat odlikovan na državnih tekmovanjih. Kdaj in kje?

Omenil bi tri tekmovanja. Najprej državno leta 2004 v Ljubljani; to je bilo moje prvo državno tekmovanje: zmagal sem z 98 točkami v kategoriji 2A. Letos marca pa sem zmagal na istem

tekmovanju v kategoriji 3A; po letih bi sicer spadal v 2B, sem pa tekmoval v 3A, ker študiram na visoki šoli. Dobil sem 100 točk. Leta 2004 sem tekmoval še na mednarodnem tekmovanju v Povoletu, kjer sem tudi dobil prvo nagrado. Letos sem prejel tudi Škerjančev nagrado Srednje glasbene in baletne šole za leto 2006; podeljujejo jo najboljšim dijakom za umetniške zasluge pri uveljavljanju šole v Sloveniji.

Kaj pa Danijel Breclj skladatelj? Si res začel pri sedmih letih?

Prve skladbice... Ja, to so pač moji začetki. Gre za to, da imaš neko ustvarjalnost, neko voljo, da si zmožen nekaj sam ustvariti. Kreativnost ni enostavna zadeva. V bistvu smo skladatelji kot izumitelji. Fizik ustvarja na podlagi že obstoječih zakonov, tam gradi; umetnik pa ustvari nekaj novega iz nič. Pri sedmih letih sem res napisal svojo prvo skladbico.

Katero ime nosi?

Moja prva pesmica (se posmeje, op.ur.). Zelo izviren naslov! Potem se je to počasi razvijalo, pač vzporedno s klavirjem. Kot sem napredoval pri klavirju, sem nekako tudi pri skladanju, pač odvisno od skladb, ki sem jih igral. Pri 14 letih sem imel avtorski večer, ki ga je organizirala Glasbena šola Nova Gorica v Kulturnem domu pod mentorstvom Ambroža Čopija. Z 12. letom sem se šel učiti k prof. Ambrožu Čopiju, ki je imel nadstardni program Glasbene šole Nova Gorica, poučeval je harmonijo in solfeggio v okviru Srednje glasbene šole Koper. Pri njem sem se učil kompozicije; z njim sem pripravil avtorski večer, na katerem je bilo izvedenih 16 mojih skladb. Potem sem začel pisati tudi klavirski koncert. Napisati koncert za klavir in orkester je bila sicer moja velika želja. Ko slišiš velike klavirske koncerte, si rečeš: "Kaj, ko bi tudi jaz napisal enega?" Nastal je lep klavirski koncert, ki sem ga napisal pri 16 letih in ga tudi izvajal s simfoničnim orkestrom Srednje glasbene šole v Ljubljani; to je bilo leta 2005 v Slovenski filharmoniji. Kritike so bile pozitivne. Poleg tega sem napisal še Variacije za klavir in violončelo, Violinsko miniaturo, izdelal dve notni zbirki itd. To so za tista leta zelo solidna dela. Sedaj sem napisal še Sonato za klavir, ki je že bolj napredna, v slogu 20. stoletja. Danes se mi zdi zelo dobra; ne vem pa, kaj bom o njej mislil čez pet let...

S prof. Danetom Škerlom sem delal, še preden sem spoznal Čopija. Profesor z novogoriške šole je poznal skladatelja Uroša

Kreka, ki me je usmeril k Škerlu. Ta je živel v Trenti, kamor sem začel zahajati pri desetih letih. Dve leti sem hodil k njemu. Podal mi je veliko znanja, veliko njegovih nasvetov se še danes držim. Potem je žal umrl in študij sem nadaljeval pri njegovem učencu prof. Čopiju.

Kdo so (bili) tvoji vzorniki?

Navdušen sem nad vzhodnoevropskimi skladatelji; zahodni se mi zdijo premalo čustveni. Francoski skladatelji so sicer odlični, do potankosti izdelani in urejeni, manjka pa jim širši razvoj. Fraza kakega ruskega skladatelja, npr. Rahmaninova ali Čajkovskega, je nekaj veličastnega in traja 10 taktov in več. V njej je veliko čustvenosti in slovanske duše. Všeč so mi češki Dvoržak, ruski Čajkovski, Rahmaninov, Skrjabin itd. Moj največji vzornik je trenutno prav Aleksander Nikolajevič Skrjabin. Najbolj domač sem trenutno z zgodnjimi impresionisti.

In Poljaki?

Skrjabin se je sicer zgledoval po Chopinu, tako da je ta že "noter". Doslej nisem imel kaj dosti opraviti z njim, začenjam ga šele odkrivati. Saj on je velik skladatelj, vendar večji pianist. Vsekakor so Skrjabinova dela skladateljsko na višjem nivoju kot Chopinova. Chopinu se pozna, da je tudi malo Francoz... Med Nemci ne morem mimo Bacha, ki me je zaznamoval že pred vsemimi temi. Bil je zelo velik skladatelj, prav tako Beethoven. Nemški romantiki, kot npr. Wagner, Brahms in Schumann, mi niso preveč všeč. Torej je barok in klasiko imam rad Nemce, v romantiki pa mi tam nekaj manjka. Tudi sodobni Rusi, kot npr. Prokofjev ali Šostakovič, so mi bolj všeč kot kakšen Schoenberg.

Kako bi opisal svoj umetniški slog?

Trdno se zgledujem po vzornikih. Svoj slog bi uvrstil v nekaj impresionizem, posebno ruski, s širokimi linijami, velikim razvojem, ki se toliko ne osredotoča na podrobnosti, ampak ima širši pogled na frazo in celoto.

Kako pišeš? Na roko ali na računalnik?

Imam obdobja, ko napišem skladbo v enem tednu ali celo v treh dneh. Potem pa kar naenkrat šest mesecev nič. Ne vem, če je tako, ker se mi ne da pisati, ker se ne spravim pred prazno notno črtovje, da bi kaj napisal, ali zaradi česa drugega. To mi še ni jasno. V zadnjih mesecih sem se tudi malo bolj posvetil klavirju. Če pišem za orkester, najprej pripravim na roko klavirski izveček, skico, potem pa prepisem na računalnik za orkester. To je veliko bolj enostavno; to je način, da prihraniš veliko časa. Računalniški program daje veliko možnosti. Note pišeš, kot bi tipkal besedilo: postavljaš jih na pravo mesto in določaš njihovo dolžino. Če pišem skladbo za klavir, pa pišem s svinčnikom. Potem jo seveda moram prepisati na računalnik, saj nihče več ne bere z rokopisov. Smo preveč razvajeni...

Kdaj pišeš?

Raje pišem zvečer, ker je moj

bioritem bolj pomaknjen proti večernim uram. Ob osmih zvečer se komaj zbudim... Zato mi tudi ustreza francoski urnik. Tam se ljudje zbudijo ob devetih, v službo hodijo ob desetih, ob 17. se vrnejo domov in hodijo spat pozno. Vprašanje je, ali je bolje tako ali kot v Sloveniji, ko so ljudje ob 8. uri že v šoli ali v službi...

Koliko del obsega tvoj opus? Število se spreminja, ker kaj črtam in kaj spremenim. Boljših skladb, bi rekel, je okrog 30-40. Govoril sem tudi o 50-60. Sem jih 20 že prečrtal. Izgubijo se zaradi nepomembnosti. Kar sem napisal pri desetih letih, mi danes veliko ne pomeni; ohranjam jih samo za to, da se pač ohrani, kar sem napisal pri desetih letih. Tudi Liszt je napisal prve etude pri štirinajstih letih, ki pa niso podobne nobeni stvari, pa so vseeno izdane, čeprav jih nihče ne igra.

Decembra lani si s svojimi orkestracijami božičnih napevov spremljal novogoriški Oktet Vrtnica na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž. S svojim nastopom si res prese-netil goriško občinstvo, saj tvoja ni bila le spremljava...

Božične skladbe sem malo "začini-l" z modernjšim pristopom. Posebno sem se "pozabaval" s pesmijo Glej zvezdice božje. Ko je moj oče videl, kaj sem napisal, mi je najprej rekel, da lahko odpišem, da bodo to izvajali. Jaz pa sem vztrajal. Ko je to skladbo videl Marko Munih, je rekel: "Odlično, to bomo zapeli!" Božične skladbe so lahke, imajo klasične harmonije. Ker so enostavne, ima skladatelj dosti manevrskega prostora za "okraševanje".

Ne vem, če sem presenetil občinstvo. Bil sem korepetitor. O koncertu pa lahko povem, da bi moral oktet nastopiti s Celjskim godalnim orkestrom. Ko so bili že zmenjeni, so na prvi vaji videli, da orkester ne zna nič. V zadnjem trenutku me je oče vprašal, ali lahko orkestracije prilagodim za klavir in jih sam igram. Ko bi to vedel tri mesece prej, bi jih pač pripravil za klavir in ne za orkester. V enem popoldnevu sem to naredil; to bi bilo nemogoče, če bi ne imel računalnika. V še enem popoldnevu pa sem se vse naučil in se pripravil, da sem igral. Ni bilo enostavno, pa je slo. Saj je bilo lepo!

Kaj si želiš za prihodnost?

Dolgoročno težje govorim, ker je to zelo nepredvidljivo. Šel sem študirat v Pariz, to ni šala. Očitno mislim resno in si želim narediti kariero pianista koncertanta. Danes je to zelo težko: lahko ti uspe, lahko pa tudi ne. Pomembno se je udeležiti kakšnega velikega tekmovanja, kakršno je npr. "Čajkovski" v Moskvi. Če se dobro uvrstiš, te nagradijo s koncerti, ljudje te spoznajo in te začnejo klicati sem ter tja. Treba je torej zmagati. Kratkoročno pa takole: po zadnji zmagi v Ljubljani sem dobil kar nekaj koncertov, med drugim tudi z orkestrom Slovenske filharmonije, poleg tega še samostojni koncert v okviru festivala Ljubljana, snemanje za RTV Slovenija, pa še tri samostojne koncerte v ciklu Pianissimo itd. To me čaka v naslednjem letu. V Sloveniji torej za zdaj ni problema. Za kaj več po Evropi pa moram opraviti še kakšno diplomu in tekmovanje. Če povzamem: rad bi postal dober pianist in skladatelj. To je vse.

Danijel Devetak

Papeževo apostolsko potovanje v Brazilijo

Pred vsem obramba življenja in družine!

Pravo injekcijo zaupanja je prinesel sv. oče Benedikt XVI. v dneih od 9. do 13. maja med ljudi v Brazilijo. Na tej veliki "celini upanja" je našel veliko državo, kjer živijo ljudje, ki doživljajo posebno zmedo in veliko socialnih težav. Razne sekste so namreč v zadnjih desetletjih "pobrle" katoliški Cerkvi okrog 30% vernikov; poleg tega vse več

levičarskih vlad uveljavlja korenite laicistične zahteve - zlasti glede bistvenih tem, predvsem o življenju in družini -, ki so v nasprotju z naukom Cerkve. Na vse to je papež odgovoril z jasnimi besedami, ko je spregovoril na generalni skupščini južnoameriških škofov. Kot že njegov predhodnik, je Ratzinger obsodil "strukture greha", ki so vir krivičnosti. Še

enkrat je tudi poudaril, da Cerkev obsoja tako marksizem kot kapitalizem, in pozval k oznanjevanju temeljnih vrednot, na katerih naj se gradi družba. To še ne pomeni, da mora biti Cerkev politični subjekt, obratno: Cerkev zagovarja "zdravo laičnost" države. Ne more pa mimo tega, da bi oblikovala vest vernikov, da bi zagovarjala pravičnost in resničnost,

da bi vzgajala v duhu civilnih in političnih kreposti, da bi se družba razvijala pravično in bi iskala dobro vseh. Med temeljnimi vrednotami je večkrat omenil družino, ki jo ogrožajo relativizem in krivični zakoni po vsem svetu. Papež je spregovoril tudi srce Brazilcev in jih naravnost ganil, ko je obiskal skupnost za pomoč zasvojenecem "fazenda de esperanca" in mlade, ki so prinesli svoje pričevanje, krepko objel. Kljub vsemu opazovalci ugotavljajo, da srečanja s papežem niso privabila pričakovanih mas. Tudi o vzrokih tega bodo gotovo razpravljali južnoameriški škofje na zasedanju, ki bo trajalo do konca maja.

DD

Poslanica Benedikta XVI. ob 41. dnevu sredstev družbenega obveščanja

Otroci in sredstva družbenega obveščanja

Drugi bratje in sestre!

Prva tema 41. svetovnega dneva sredstev družbenega obveščanja, ki nosi naslov *Otroci in sredstva družbenega obveščanja - vzgojni izziv, nas vabi k premišljevanju o dveh medsebojno povezanih pomembnih vprašanjih: na eni strani o vprašanju vzgoje otrok, na drugi pa v javnosti morda manj splošnem, a nič manj pomembnem vprašanju vzgoje medijev. Zapleteni izzivi, s katerimi se sooča sodobna vzgoja, so neposredno povezani z vedno večjim vplivom medijev v svetu. Kot vidik globalizacije, ki jo podpira tudi hiter tehnološki razvoj, mediji določajo kulturno okolje (prim. Apostolsko pismo papeža Janeza Pavla II. Hiter razvoj, 3). Marsikdo zastopa stališče, da mediji na vzgojo vplivajo enako kot šola, Cerkev in celo družina. "Mnogi ljudje imajo za resnično tisto, kar jim kot resnično predstavljajo mediji" (Papeški svet za sredstva družbenega obveščanja, Aetatis Novae, 4).*

Cerkev in šola nosijo odgovornost za otroke, da bodo razvili zmožnost razločevanja pri uporabi medijev. Vloga staršev je seveda nenadomestljiva. Starši imajo pravico in dolžnost zagotoviti preudarno uporabo medijev, in sicer z vzgojo vesti svojih otrok, da bodo mogli zdravo in objektivno presojati medije, kar jim bo pomagalo pri izbiri programov, ki so jim na voljo (prim. Apostolsko pismo papeža Janeza Pavla II. z naslovom *Familiaris Consortio*, 76). Pri tem starši potrebujejo podporo in pomoč šole in župnije, saj potrebujejo zagotovilo, da jih v njihovi

ki je odsev Božjega, navdihuje in poživlja srce in duha mladega človeka, hkrati pa sovraštvo in vulgarnost ponižujoče vplivata na njegovo ravnanje in vedenje. Podobno kot vzgoja nasploh predpostavlja tudi vzgoja za medije zorenje v svobodi, in to je zahtevna naloga. Svoboda pogosto razumemo kot neustavljivo pehanje za užitek in novimi izkušnjami, kar je v resnici ujetništvo in ne osvoboditev! Prava svoboda posameznika - prav posebej pa otroka - nikoli ne more obsoditi na nenasitno hlastanje za novim. V luči resnice svobodo lahko opišemo kot izkušnjo dokončnega odgovora na Božji "Da" človeštvu, ki nas poziva, da bi svobodno - ne nepremišljeno, temveč preudarno - izbiramo vse, kar je dobro, resnično in lépo. Starši otrokom posredujejo globinsko veselje do življenja, ko jim kot varuhi svobode postopoma dajejo vedno več svobode (prim. Nagovor na peditivnem dnevu družine v Valencii, dne 8. julija 2006).

vem težkem, a osrečujočem vzgojnem poslanstvu podpira širša skupnost. Vzgoja za medije bi morala biti pozitivna. Če otrokom posredujemo estetske in moralne vsebine, jim pomagamo razvijati spoštovanje, modrost in zmožnost presojanja. Pri tem je pomembno upoštevati glavni pomen starševskega zgleda in korist, ki jo prinašajo klasična otroška in mladinska literatura, lepa umetnost in umetniška glasba. Medtem ko bo popularna literatura vedno del kulturnega življenja, se ne smemo nemočno prepuščati skušnjavi senzacionalizacije v izobraževalnih središčih. Lepota,

tem Svetovnem dnevu družine v Valencii, dne 8. julija 2006). 3. Iskreno željo staršev in učiteljev, da bi otrokom privzgojili vrednote lepote, resnice in dobrote, lahko podpre tudi medijska industrija, in sicer s tem, da posreduje temeljno človekovo dostojanstvo, resnično vrednoto zakona in družinskega življenja ter pozitivne dosežke človeštva. Potrebe, da mediji ostanejo zavezani učinkoviti vzgoji in etičnim standardom, ne čutijo samo zainteresirani starši in učitelji, temveč vsi, ki se čutijo družbeno odgovorne. Čeprav ugotavljamo, da mnogi ljudje, ki so aktivni na medijskem

področju, želijo delati to, kar je prav (prim. Dokument Papeškega sveta za sredstva družbenega obveščanja, *Etika in komunikacija*, 4), hkrati tudi priznavamo, da se srečujejo s "specifičnim psihološkim pritiskom in etičnimi dilemami" (*Aetatis Novae*, 19), ki medijske delavce občasno prisilijo, da na račun konkurenčnosti znižujejo svoje standarde. Sodobni trendi produkcije programov - vključno z animiranimi filmi in videoigricami -, ki v imenu zabave povečujejo nasilje in prikazujejo asocialno vedenje ali pa trivialno predstavljajo človeško spolnost, so perverzni, sploh pa če so namenjeni otrokom in mladostnikom. Kako je mogoče tovrstno "zabavo" razložiti številnim nedolžnim mladim ljudem, ki so žrtve nasilja, izkoriščanja in zlorab? V tem smislu je potrebno razločevati med Kristusom, ki je otroke objel, polagal nanje roke in jih blagoslavljal (prim. Mr 10,16), in tistim, ki pohujšuje male, in za katerega velja, da bi bilo "bolje zanj, da mu obesijo mlinski kamen na vrat" (Lk 17,2). Še enkrat pozivam odgovorne v medijski industriji, naj vplivajo na producente in jih spodbujajo, da bodo varuhi skupnega dobrega, naj branijo resnico, naj ščitijo posameznikovo človeško dostojanstvo in naj širijo spoštljiv odnos do potreb, ki jih ima družina.

4. Cerkev sama je - v luči odrešenjskega sporočila, ki ji je bilo zaupano - učiteljica človečnosti in podpira starše, vzgojitelje, medijske delavce in mlade. V njenih župnijskih in šolskih programih naj vzgoja za medije dobi vidno mesto. Predvsem pa si Cerkev želi deliti vizijo človeškega dostojanstva, ki se središče vsake človeka vredne komunikacije. Gledam s Kristusovimi očmi in drugemu človeku lahko dam več, kot so stvari, ki so mi na zunaj potrebne: lahko ga osrečim s pogledom ljubezni, ki ga potrebuje (prim. Bog je ljubezen, 18).

Benedikt XVI.
(prev. Barbara Baloh)

Primož Krečič

Odločitev za življenje

V slovenskem narodu smo prišli do trenutka, ki kliče zavestno odločitev za življenje. Treba se je jasno opredeliti do življenja in smrti, do poti, ki vodi naprej, in stagniranja. To pa pomeni, da se bližamo novi ločitvi duhov, tokrat ne toliko ideološki ali politični, ampak življenjski: 'biti', živeti, zavezani z življenjem ali 'ne biti' iz nezanimanja, moralne razpuščenosti ter napuha.

Opredelitev za življenje potrebuje podporo zvestobe in moralnega ter duhovne jasnosti. Permisivne družbe je strah ljudi s tako življenjsko držo in vrednotami, ker ne more manipulirati z njimi in jih predrediti trenutnim koristim ter užitek. Seveda je treba takšno opredelitev in zavezo za življenje in za moralne vrednote uresničevati v skupnosti z drugimi ljudmi, z njihovimi drugačnimi prepričanji in načinom življenja. Svoboda je osnova vsakega sobivanja in komunikacije, čeprav gre življenje naprej le po tistih, ki se zanj celovito opredelijo in ga živijo.

V vsaki družbi in skupnosti prihaja do trenutkov resnice in spoznanja, kaj je odprto za naprej in kaj je onemoglo. Vsak se mora za to sam odločiti, in če se odločimo napačno, utegne imeti ta napaka usodne posledice. Zavedati pa se moramo, da ne gre le za neko osebno odločitev ali izbiro, ki jo naredimo, ampak za poslanstvo, ki nam je dano od Boga, da ga uresničimo. On kliče vsakega človeka in mu pravi: "Bivaj, živi! Dobro je, da živiš." Vsak človek ima svojo nalogo na svetu in svoj zgodovinski poklic. Hudo je, če ga zapravi. Podobno ima tudi narod svoj poklic, kot je močno poudaril France Vodnik v knjigi *Metafizika in dialektika slovenstva*. Tako so generacije, ki znajo živeti in se uresničiti v zgodovinskem kaosu, in generacije, ki jih čas odpravi v pozabo, ker niso izpolnile svojega 'zgodovinskega zvanja'. Čas, v katerem živimo, kliče zlasti po več življenja, vse drugo bo prišlo šele potem: blaginja, standard, družbeni vpliv, kultura, znanost, zabava. Kaj pomeni, da smo poslani v ta čas, da imamo tako osebno in skupnostno/narodno nalogo?

Prisrčna slovesnost v Laškem

Slovenski verniki iz Laškega, ki se enkrat mesečno srečujejo pri maši z msgr. Simčičem v cerkvi sv. Lovrenca, so z lastnimi sredstvi poskrbeli za ponovno postavitev sedmih novih lesenih angelčkov, ki so jih lani ukradli. V nedeljo, 6. t.m., so izročili umetniku Glogiju Burgnichu iz Ločnika priznanje in sliko ronškega umetnika Ameriga Visintinija za dragoceno rezbarsko delo ter priznanje domačinu Oskarju Staniču za vztrajno prizadevanje pri tej hvalevredni pobudi. Umetnika, ki sta se mu zahvalila tudi občinski odbornik Gianluca Masotti in župnik Renzo Boscarol, je predstavil Karlo Mučič. Župnik se je slovenski skupnosti zahvalil s posebno dvojezično slikico novih angelčkov ob Marijinem stranskem oltarju kot spomin na to novo pridobitev cerkve.

Evangelij
Viljem Žerjcl

GOSPODOV VNEBOHOD

Apd 1, 1-11; Ps 47; Heb 9, 24-28; 10, 19-23; Lk 24, 46-53

Vnebohod so prvotno praznovali za Veliko noč, kajti vstajati od mrtvih pomeni biti pri Bogu, v nebesih. Šele pozneje so začeli praznovati Jezusov odhod k Očetu kot samostojen praznik, za njegovimi prikazovanji skozi štirideset dni.

Tedaj je Jezus najprej zamajal nevero apostolov, ki so v njej trmasto vztrajali. Kratkotermalno niso priznavali, da je Jezus vstal od mrtvih telesno. Mislili so, da je duh, ki straši.

Jezus jih pograja in pribije, da je po pisanju prerokov Stare zaveze resnično vstali Zveličar. Tudi Mojzes je o njem pisal in psalmi, vsa Stara zaveza. Pred apostoli poje kruh in kos pečene ribe zato, da jim izpriča, da je resnično telesno vstal od mrtvih (Lk 24, 42).

Toda očita jim nevero, posebno Tomažu, ki je zasedal mednje nevero in nezaupanje.

Tedaj jim je odprl razumevanje Svetega pisma,

vseh prerokb, ki govorijo o Mesijemem vstajenju; pa saj celotno Sveto pismo govori o vstajenju, življenju, svobodi, večnem življenju. Sv. Pavel bo pozneje zapisal: "Če se oznanja, da je bil Kristus obujen od mrtvih, kako morejo nekateri izmed vas govoriti, da ni vstajenja mrtvih, potem tudi Kristus ni bil obujen. Če pa Kristus ni bil obujen, je tudi naše oznanilo prazno in prazna tudi naša vera. Če pa Kristus ni bil obujen, je prazna vaša vera - zopet pribije - in ste še v svojih grehilih. Toda Kristus je vstal od mrtvih, prvenec tistih, ki so zaspali. Tako bodo v Kristusu tudi vsi oživiljeni" (1Kor 15, 12-22). Apostoli bodo morali pričati pred vsem svetom, da je Jezus od mrtvih vstal. Neuspehi jih bodo spominjali na lastno preteklo nevero in trdovratnost, tako da bodo ponižni, prizanesljivi do nevernih, a vztrajni do konca, saj bodo govorili in delali v Jezusovem imenu, ki bo stalno pri njih s Svetim Duhom. V moči Svetega Duha bodo začeli in izpolnjevali misijon Cerkve. Saj ga bo Gospod potrjeval z znamenji in čudeži (Mr 16, 14-20). In Jezus bo z njimi do konca sveta (Mt 28, 20).

Psalmi že od začetka slavijo vzvišenost Boga. Današnji psalm pa - tako lahko sklepamo - po-

veličuje Jezusov dvig v nebesa k Bogu. Jezus si je podrgel vsa ljudstva pod noge, četudi je kralj od nekdanj, zdaj pa kraljuje kot Bog in človek, ki je premagal svet in greh in smrt ter je ustvaril nebesa (Ps 47; Raz 21, 1). Jezus se je razodel enkrat ob koncu vekov zato, da je prek svoje žrtve odpravil greh. Enkrat se je tudi daroval, da je odzvel grehe mnogih. Drugič pa se bo prikazal brez greha, v odrešenje tistih, ki ga pričakujejo. Prihajamo zato s čistim srcem in v polni gotovosti vere, saj smo v srcih očiščeni slabe vesti. Oklepajmo se neomajne izpovedi upanja, ker je on, ki je dal obljubo, vreden zaupanja (Heb 9, 24-28; 10, 19-23). V evangeliju po Luku beremo, kako sta vstajenje in prikazovanje vstalega Jezusa begarile apostole. Šele ko jim Jezus razodene govorič Mojzesa, prerokov in psalmov, se zavejo in se veselijo njegove bližine. Zgolj telesno gledanje vstalega jih namreč prej vznemiri, kot pa potolaži, ker ne morejo zbrisati iz spomina moža bolečin (Iz 53, 2 nss) velikega petka s Pilatovim "Glejte, človek!" (Jn 19, 5). Cerkev ne neha govoriti o Jezusovem vstajenju, pri čemer poudarja njegovo tpljenje in njegovo smrt. "Tako je pisano - pravi Jezus - : Mesija

bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov. Začeli bodo v Jeruzalemu. Vi ste pričte teh reči. In glejte, jaz pošiljam na vas obljubo svojega Očeta; vi pa ostanite v mestu, dokler ne boste odeti v moč z višave" (Lk 24, 24. 46-49).

Peljal jih je ven proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslavljal, se je odmaknil od njih in se povzdignil v nebo. Oni pa so se mu poklonili in se v velikem veselju vrnili v Jeruzalem. Bili so ves čas v templju in so slavili Boga.

Kakor so se ob prvem srečanju z vstajalim prestrašili, so zdaj ob njegovem slovesu polni veselja, saj je Jezus z njimi po Duhu. In nihče in nič jim ga ne more odvzeti.

Učence pripravila na misijon Cerkve, s tem da jim da razumeti Sveto pismo v vsej razsežnosti, obljubi jim Svetega Duha, ki jih bo poučil o vsem. Pove, da bo misijon zaobjel vse ljudi. Odpuščal bo po njih grehe.

V templju so verni Judje, nato tudi apostoli, vedno molili in slavili Boga. Od 1. 70 po Kr., ko so Rimljani za vedno porušili tempelj, so in bodo Boga slavili in blagoslavljali po celem svetu.

JE PODPIS, PA TUDI MNOGO VEČ

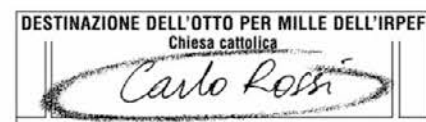

www.8xmille.it

PODPIŠI OBRAZEC CUD IN NAMENI
8 OD TISOČ KATOLIŠKI CERKVI.
TVOJA ŽELJA POMAGATI DRUGIM
SE NE BO NIKDAR UPOKOJILA.
C.E.I. Conferenza Episcopale Italiana

8x
mille
CHIESA CATTOLICA

Davkoplačevalci, ki jim ni treba predstaviti davčne prijave, lahko vseeno sodelujejo pri izbiri 8 od tisoč s svojim obrazcem CUD. Na listu, priloženem obrazcu CUD, podpiši dvakrat: v okencu "Chiesa Cattolica" in, spodaj, kjer piše "Firma". List nato zapri v belo ovojnico, nanjo pa napiši svoj priimek, ime, davčno številko in napis "SCELTA PER LA DESTINAZIONE DELL'OTTO E DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF". Ovojnico oddaj na poštнем uradu ali v banki. Kaj več informacij dobiš na zeleni, brezplačni telefonski številki 800.348.348.

Na tvoji davčni prijavi ali na obrazcu CUD

TUDI LETOS SE ŽE UTEČENEMU 8 OD TISOČ PRIDRUŽUJE PET OD TISOČ. DAVKOPLAČEVALEC LAHKO PODPIŠE ZA 8 OD TISOČ IN ZA PET OD TISOČ, KAJTI EDEN NE IZKLJUČUJE DRUGEGA; NOBEDEN OD DVEH PA DAVKOPLAČEVALCA ITAK NIČ NE STANE.

Tiskovno sporočilo

Napadi so odvečni...

Letošnja goriška volilna kampanja je skladno z našimi pričakovanji že od samega začetka zelo pestra in barvita. Kar se nam je še pred nekaj meseci zdelo samoumevno, je danes že padlo v pozabo; končno so jasna imena strank, njihovih predstavnikov in kandidatov za župansko mesto, ki zagrizeno čakajo, da se bodo Goričani čez nekaj dni odločili o bodočnosti svojega mesta. Kot običajno je tudi tokrat desnica postala (ali ostala?) enotnejša od levosredinskih akterjev, ki raje napadajo svoje bližnje, kot pa da bi svarili ljudi pred morebitno zmago desnice, ki bi bila za našo Gorico in za nas prebivalce gotovo porazna. Pri tem pozabljajo, da najboljšo volilno kampanjo v prid levosredinskim strankam - tudi in predvsem med Goričani italijanskega porekla - snujejo pravzaprav ljudje sami in da so zato napadi med Oljko in Forumom povsem odvečni, če ne celo škodljivi, ker ljudi odvrta od aktivnega političnega udejstvovanja.

Naj bo takoj jasno, da oba levosredinska kandidata za mesto župana globoko cenim: Mozetiča, ki ga stranka Slovenske skupnosti podpira v Oljki, in Bellaviteja, ki ga že od nekdaj osebno poznam, spoštujem in zagovarjam. Žal mi je le, da so se nekateri kandidati Foruma za Goriško predali najljubšemu italijanskemu (desničarskemu) političnemu športu: zgodovinskemu političnemu revizionizmu. Neprestano namreč očitajo stranki Slovenske skupnosti, da ni podprla ponovne kandidature sedanjega župana. Poleg tega se imajo za edino listo, ki je "v kontinuiteti z delom župana Vittoria Brancatija".

Zato želim brez večjih polemik in s strogo zgodovinskega vidika kolega Marka Marinčiča spomniti na nekatere pomembne goriške politične mejnike. Leto 2002 - Pred petimi leti je stranka Slovenska skupnost na primarnih volitvah podprla Brancatija, Forum pa nasprotnega kandidata Cressatija, ki ni bil izvoljen in je nato prevzel mesto odbornika v Brancatijevi upravi.

Leto 2006 - Tudi na pokrajinskih volitvah Forum ni podpiral politične linije župana Brancatija, ki je za mesto predsed-

nika Pokrajine želel predlagati skupnega goriškega kandidata, a je na primarnih volitvah podprl kandidata iz Tržiča. Vemo tudi, da smo sedanjega predsednika Gherghetto ob njegovi izvolitvi takoj enotno podprli z dogovori, medtem kot je Forum imel pri tem kar nekaj dvo-

odstavkov. Od leta 2002 do 2007 - Od začetka Brancatijeve uprave do danes smo vsi izvoljeni svetniki Slovenske skupnosti in Marjetice v občinskem svetu vztrajno podpirali župana Brancatija in njegovo upravo. Tudi izven občinskega sveta je stranka Slovenske skupnosti vedno stala ob strani Brancatiju.

2007 - Takoj ko so se začele priprave na letošnje volitve, je Slovenska skupnost tako kot večina ostalih levosredinskih strank podprla ponovno kandidaturu Brancatija BREZ primarnih volitev. Prav v tem pomembnem in ključnem trenutku pa je bil Forum prvi, ki je postavil pod vprašaj ponovno Brancatijevo kandidaturu, kritiziral njegove politične linije in celo zahteval nepotrebne primarne volitve, kar je v popolnem nasprotju s statutom levosredinske koalicije. Rezultat vsega tega je bil dokončen pokop ponovne kandidature Brancatija, kateremu smo kot stranka ostali zvesti vse do njegovega odhoda oz. umika v Libanon tik pred Veliko nočjo, ko smo bili primorani na vrat na nos poiskati novega, najprimernejšega kandidata. Kot vemo, je izbira sprva padla na Brandolina, nato pa na odvetnika Mozetiča.

Kolega iz Foruma ima zato malce kratek spomin, ko nam očita, da je Oljka Brancatija "odslovlila s politično zaroto". Župana Brancatija smo vedno aktivno podpirali, saj je v teh petih letih znal prislusniti našim potrebam in končno odprl vrata uprave slovenski jezikovni skupnosti. Naša podpora županu in sodelovanje z njim, ki zaključuje svoj mandat, sta bila in sta še vedno zelo konkretna in jasna. Prepričan pa sem, da bo Oljkin kandidat Giulio Mosetti znal z zanosom in prizadevnostjo vzeti v roke vaveti goriške uprave in jo popeljati naprej po še uspešnejši poti, ki bo sledila korakom odhajajoče uprave.

Silvan Primosić

SSk zadovoljna s programom Oljke

Slovenska Skupnost je zadovoljna z dejstvom, da je na programu trojezične Oljke za upravljanje občine Gorica izrecno omenjeno izvajanje zakonov 482/99 in 38/01, kar ni opaziti pri programih ostalih kandidatov. Program Oljke in županskega kandidata Giulia Mosettija je lahko viden na spletu www.giuliomosetti.org, kjer je tudi link s povezavo na spleto stranke Slovenska skupnost, na katerem so tudi vsa navodila za volitve.

Kandidati se predstavljajo

Kazimir Černic kandidat na listi Progetto Gorizia, ki podpira županskega kandidata Andrea Bellaviteja

Sprejel sem kandidaturu na tej listi, ker sem prepričan, da Gorica po 60 letih od konca vojne mora obrniti stran zgodovinskega koledarja in začeti gradnjo svoje prihodnosti. Ohraniti mora svojo identiteto in obnoviti dialog med različnimi narodnostmi, prisotnimi v mestu.

Na čelu te prenovne mora biti človek, ki pozna ne samo vse tri jezike, ampak tudi kulturo treh narodov, ki živijo v Gorici. Bellavite je to pokazal že pri odkritju Gregorčičevega spomenika v Ljudskem vrtu v Gorici, ko je spregovoril o Gregorčiču, Ascoliju in drugih. V zasebno življenje kandidatov se ne bom vtikal, kot v preteklosti bom le-to prepustil ljudem, ki radi opravljajo in kvantajo. Pokončni možje razpravljajo o idealih in načrtih. Rad pa bi poudaril, da so imeli prav duhovniki v temnih časih naše preteklosti, še posebno pri Slovencih, veliko zaslug pri ohranjanju našega jezika in naše identitete. To so opravili kljub "oviram" vladajočih. Uspelo jim je...

Goriške občinske volitve: 27. in 28. maja 2007

Kdo se poteguje za vodstvo goriške občine?

Za župansko mesto v občini Gorica se bo na bližnjih upravnih volitvah potegovalo sedem kandidatov. Do 28. aprila, ko je zapadel rok za predstavitev list, so v volilnem uradu zbrali dvajset list s kandidati za občinske svetovalce in lastnim simbolom; skupno se bo za občinski svet potegovalo več kot 650 kandidatov. V istem uradu so predstavili tudi liste s kandidati za rajonske svete. Objavljamo imena županskih kandidatov in imena list, ki jih podpirajo, v vrstnem redu, kakor bodo prisotni na glasovnici:

Luigi FERONE
- Partito Pensionati

Giulio MOSETTI
- Ulivo Oljka L'Ulivo

Giovanni GLESSI
- Progetto Nordest

Erminio TUZZI
- Per Gorizia
- Popolari UDEUR per Gorizia
- L'Italia di Mezzo

Ettore ROMOLI
- Forza Italia

Ettore Romoli

- Nacionalno zavezništvo
- Libertas UDC
- Severna liga
- Republikanska stranka
- Nuovo PSI
- DC per le autonomie
- Gorizia tricolore

Donatella GIRONCOLI DE STEINBRUN
- Cittadini per Gorizia

Andrea BELLAVITE
- Forum per Gorizia
- Progetto Gorizia
- Gorizia democratica
- Lista Rosa
- Stranka komunistične preno-

ve
Kot je že vsem dobro znano, se bo volilni boj bil zlasti med desnosredinsko in levosredinsko koalicijo. Prva se je že pred ča-

Giulio Mosetti

som kompaktno zbrala okrog nekdanjega senatorja, poslance in deželnega svetnika Ettoreja Romolija (roj. 1938) in enoglasno trobi v svoj rog. Druga pa se je po dolgih in mučnih pogajanjih razdelila na dva tabora, ki ju vodita odv. Giulio Mosetti (roj. 1965) in Andrea Bellavite (roj. 1959). Mosettija podpira Oljka, Bellaviteja pa poleg SKP in Foruma še lista Gorizia Democratica Stefanie Atti, Rožnata lista Fabiane Rea in katoliško navdihnena lista Progetto Gorizia. Prvi krog volitev bo potekal v nedeljo, 27., in ponedeljek, 28. maja. Če nihče od kandidatov ne bo dosegel 50% + 1 glas, bo potreben drugi krog (balotaža). Levosredinska kandidata sta že večkrat poudarila, da pač tekmujeta za to, da v Gorici ne bi zmagala

Andrea Bellavite

desna sredina, in sta zato zagotovila, da bosta v drugem krogu podprla tistega levosredinskega kandidata, ki bo v prvem krogu prejel več glasov. Med dvema koalicijama je nekje na sredini še nekaj, sicer manjših list s svojimi posebnostmi in značilnostmi, ki pa lahko postanejo s svojimi odstotki glasov dokaj pomembne zlasti za balotažo. Taka je gotovo lista, ki jo predstavlja nekdanji župan Tuzzi, pa tudi tista, ki jo vodi edina kandidatka, Donatella Gironcoli, ki si prizadeva za to, da bi 50% honorarjev javnih upraviteljev raje "vračali" v socialne namene. Kakorkoli se bodo volitve že iztekale, bodo gotovo zanimiv in svojevrsten primer, o katerem bodo sociologi in drugi opazovalci lahko še veliko razpravljali.

Giovanni Glessi

Luigi Ferone

Donatella de Gironcoli

Erminio Tuzzi

Aleksander Sluga in Carlo Corazza

Uspeh profesorjev na Komelu

V četrtek, 3. maja, sta na tržaškem konservatoriju sklenila akademski študij čelist Aleksander Sluga in pianist Carlo Corazza, oba profesorja na SCGV Emil Komel. Sluga je na izpitu odlično zaigral Ravelovo Sonato z violinstko Claro Bensa in prejel najvišjo oceno v solistični interpretaciji. Corazza je predstavil Hindemithovo Sonato

flavistko Irene Pace in s prav dobrim uspehom zaključil dveletno specializacijo v komorni glasbi. Obema čestitajo Komelovci.

SLOVENSKA SKUPNOST Volilna kampanja

Med kandidati veliko mladih in žensk

Foto DPD

Predstavitev skoraj 40 kandidatov stranke Slovenska skupnost na listi Oljke za rajonske svete je dovolj zgovoren odgovor na populistično in skrajno krivično zahtevo desnice, ki jo je naslovlila na paritetni odbor, da se prisotnost Slovencev omeji samo na nekatere mestne četrti. Kandidati SSK na listi Oljke za rajonske svete kandidirajo v vseh mestnih četrtih. To je za SSK in za vso slovensko narodno skupnost velik uspeh iz več razlogov. Najprej je pomembno dejstvo, da se je toliko slovenskih ljudi odzvalo na poziv stranke, naj se zavzamejo za slovensko prisotnost v vseh predelih goriške občine. To dokazuje, da uživa narodna stranka Slovencev v Italiji ve-

liko zaupanje in ugled. Drugič je to neizpodbitno dejstvo, da so Slovenci prisotni v vseh predelih Gorice, in potrebno je, da imajo primerno zastopstvo tudi v rajonskih svetih. Danes to zagotavlja le SSK.

Drugo pomembno dejstvo je, da je kandidaturu sprejelo kar lepo število mladih in tudi žensk, ki jih je skupno 12. Predstavitev je vodil deželni svetnik Mirko Špacapan, pozdrav kandidatom pa so prisotni še deželni tajnik Damijan Terpin in trije predsedniki rajonskih svetov Štandrez, Podgora in Pevma-Štmaver-Oslavje, Marjan Brescia, Walter Bandelj in Lovrenc Peršolja. Vsi so se kandidatom zahvalili za njihovo razpoložljivost. JČ

Koncert na meji

"Bil je to super večer!"

Tako je vzkliknil Oliver Dragojević na skupnem trgu obeh Goric pred novogoriško železniško postajo, ko je krepko čez polnočjo v toplim majskem večeru, v nedeljo, 13., končal svoj "samostojni" nastop, na katerem je z odlično spremljavo ansambla Dupini množični poslušalcev podaril vrsto svojih najlepših pesmi, Skalinada, Cesarica, Malinkolija, Vjeruj in ljubav, Oprosti mi pape..., vanje pa vpletel še druge, tudi slovensko Na Robleku, italijansko A chi in Proud Mary slavnega ansambla Creedence Clearwater Revival. Njegovo izvajanje so poslušalci spremljali z ritmičnim ploskanjem, petjem in burnimi aplavzi. Dragojević je sicer tudi sklenil prvi, "uračni" del letošnjega koncerta na meji, katerega se je udeležilo okrog tri tisoč ljudi z obeh strani meje in tako pokazalo, da jim je to že četrto majsko srečanje postalo lepa tradicija. V organizaciji Kulturnih domov iz Gorice in Nove Gorice ter obeh občinskih uprav in ob sponzorju HIT-u sta se v letošnjem programu, na odru ob Vecchietovem mozaiku, najprej zvrstili furlanska pevka lahke glasbe Zaira Zigante in naša jazz pevka Martina Feri iz Trsta, ki je s svojim markantnim glasom zapela tudi z Zoranom Predinom. Kot vsi ostali izvajalci je tudi štajerski pevec posredoval

nekaj lepih glasbenih občutij, nato pa prepustil prostor pevki Alice, zmagovalki na sanremskem festivalu 1980, ki je večkrat sodelovala s kantavtorjem Francom Battiatom in na večeru zapela tudi pe-

cademia Naonis pod taktirko vsestransko angažiranega dirigenta Valterja Sivilottija in zbor z več kot sto pevci z obeh strani meje. V njem je bilo tudi nekaj pevk iz mladinskega zbora SCGV Emil

doma Igor Komel. Poudaril je pomembnost te manifestacije in enkratnega trga, ki je že tolikokrat združil ljudi z obeh strani še za malo časa obstoječe meje in zaželel, da bi bil skupni trg še v prihodnje najlepše prizorišče za take pobude ob univerzalni govornici glasbe. Na oder sta stopila tudi oba župana, Vittorio Brancati in Mirko Brulc. Slednji je svojemu goriškemu kolegu ob skorajšnjem izteku njegove mandatne dobe

Foto Bumbaca

sem o čričku v furlanščini. Publika je sicer najbolj oživela, ko je na oder stopil Oliver Dragojević, saj je prav njega najbolj nestrno pričakovala. Ob njegovih znanih hitih je spet privrela na dan tista dalmatinska privlačnost, prežeta s tipično melanholičnim nadihom in z odmevom plju-skajočega Jadranskega morja. Izvajalce sta spremljala orkester Ac-

Komel. Zbor je vodila Gianna Visintin; od publike se je poslovil z vsem znano pesmijo Imagine legendarnih Beatlesov. Posamezne glasbene točke je v slovensčini in italijanščini povezovala častnikarka Marjana Remiaš. Množico ljudi, ki je spet začutila potrebo po pristnem prijateljskem stiku, je v imenu prirediteljev pozdravil ravnatelj goriškega Kulturnega

podaril vrtnico, simbol mesta Nova Gorica, kot znak vzajemnega sodelovanja in prijateljstva, ki ju je povežalo v teh petih letih plodnega Brancatičevega vodenja goriške občinske uprave. Na trgu je bilo poskrbljeno tudi za to, da se poslušalci niso osušila grla, saj so bili kioski dobro založeni s pijačo, pa tudi z jedmi na žaru. IK

Kratke

Števerjan: občinski grb in prapor

V soboto, 16. junija, bo potekala ob 18. uri izredna seja občinskega sveta v Števerjanu. Šlo bo za slovesen trenutek, ki ga je uprava pričakovala že nekaj časa. Že junija 2005 je tedanji goriški prefekt Pasquale Vergone izročil županu Hadrijanu Corsiju ministriški odtok za odobritev občinskega grba in prapora. Slavja se je udeležil tudi arh. Danilo Antoni, ki je v sodelovanju z občinsko komisijo sestavil celoten projekt. V svojem posegu je Vergone tudi predstavil grb, ki zelo dobro ponazarja vas. Briška občina je namreč pretežno kmečka in njeni občani so zakoreninjeni v krščanskih tradicijah. Na levi polovici grba, modre barve, stoji srebrni grozd, na desni polovici, zlate barve, pa sta prikazana vaška cerkev in sv. Florijan. Nad simboli briške vasi stoji krona, spodaj pa lipova vejica levo in hrastova desno, pripeti v barvah italijanske države. Naslednji postopek, na katerega je števerjanska uprava zaradi birokratskih zapletov čakala preveč časa, je izročitev grba ter izdelava prapora, ki bo spremljal občinsko delovanje. Prišli smo končno do trenutka, ko ju bo uprava predstavila javnosti. Dogodek bodo torej obeležili v soboto, 16. maja, ob 18. uri, v sejni dvorani števerjanske občine.

Števerjan: v pričakovanju na Likof

Likof je v goriškem izročilu veselica ob pomembnejših trenutkih družinskega življenja in kmečkega dela. V soboto, 26. maja, bo v Števerjanu spet potekal praznik s tem imenom, ki so ga lani prvič priredili in pri katerem je dejavna celotna vas. Prireja ga Vinoteka Števerjanski grič v sodelovanju z domačima društvoma Sedej in Briški grič ter pod pokroviteljstvom občinske uprave. Gre za vsestransko enogastronomsko in turistično promocijo briške občine, ki želi prikazati vse, kar se v Števerjanu proizvaja, od vinogradništva do obrti in kulture. Tudi tokrat bodo postavili stojnice na trgu pred cerkvijo: prisotni bodo skoraj 20 kmetij, ki stekleničijo vina, obrtniki, tri števerjanske gostilne in štirje agriturizmi. V Sedejevem domu pa bodo na ogled sadovi kulturnega dela.

Graphiti ob tednu kulture

Tudi letos prireja italijansko ministrstvo za kulturo - že devetič - t.i. teden kulture po vsem državnem ozemlju od 12. do 20. maja, tokrat pod geslom "C'e' l'arte per te". V Gorici so v sklopu te pobude v soboto, 12. t.m. zvečer, v pokrajinskih muzejih odprli 4. fotografsko razstavo "virtualGart", ki jo prireja združenje Graphiti in VirtualGmuseum. Do 1. junija so na ogled fotografije Federica Bebera, Giuseppeja Orsinija, Rajka Žbogarja, Enza Tedeschija in Francesca Samba. Kulturno prireditev je s svojim talentom požaltnil mladi pianist Alexander Gadžijev. Razstava bo na ogled vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 13. in od 14. do 19. ure. Na spletni strani kulturnega ministrstva (<http://www.beniculturali.it>) je objavljena še ena goriška pobuda, ki jo tudi prireja društvo Graphiti v sodelovanju s fotografskim združenjem ImmaGinativa pod pokroviteljstvom videmske univerze. Gre za fotografski seminar z naslovom Lo sguardo in movimento, ki bo potekal v palači Alvarez videmske univerze in je namenjen zlasti študentom. Govorila bosta Maria Fina Ingaliso in Paul David Redfern. Več informacij na spletnih straneh: www.beniculturali.it; www.graphiti.org (blockart news)

Podgora: 2. odbojarski turnir

V soboto, 19. maja, bo na novi športni ploščadi ob cerkvi sv. Justa v Podgori 2. odbojarski turnir, ki ga organizirata rajonski svet Podgora in društvo Podgora. Začel se bo s tekmo ob 15. uri z mladinsko ekipo SZ Olympia, nato pa se bosta ob 16. uri pomerili ekipi krajevnih skupnosti Podgora in Pevma-Oslavje Štmaver. Prisotni bodo tudi slovenski kandidati Olike, ki se bodo soočili z vaško skupnostjo.

Svet slovenskih organizacij

SSO s kandidati Slovenske skupnosti

V ponedeljek, 14. maja, je Svet slovenskih organizacij na svojem sedežu sprejel občinske kandidate Slovenske skupnosti, in sicer Mirjam Bratino, Marilko Koršič, Božidarja Tabaja in Silvestra Primožiča. V pripravah na bližnje volitve je predsednik SSO za Goriško Janez Povše skupaj z Ivom Cotičem in Walterjem Bandljem izpostavil prepričanje, da so vsi navedeni kandidati vredni najširšega zaupanja. Silvester Primožič je kot odbornik sedenja uprave s svojim delom požel vsesplošno priznanje, kar velja tudi za svetovalca Božidarja Tabaja, ki je bil izvoljen z zavirljivim številom preferenc. Mirjam Bratina in Marilka Koršič vnašata v volilno listo novo svežino in uživata podporo širokega kroga naših lillocev. Gre za osebe, ki bodo zagotovo učinkovito uresničevale vse naloge v odnosu na vse številnejše izzive sedanjega časa. Svet slovenskih organizacij vidi v programu vseh štirih kandidatov jamstvo za nadaljnje uveljavljanje interesov celotne slovenske narodne skupnosti, kar je seveda izjemnega pomena. Poleg tega si bodo vsi kandidati prizadevali za takšno sobivanje v mestu, ki bo še naprej krepilo sodelovanje med vsemi narodnimi skupnostmi in nadgradilo vse do sedaj dosežene rezultate. Le na ta način bo mogoče izkoristiti vse tiste priložnosti, ki jih nova Evropa nudi tem našim krajem in še posebej daleč preko meja znani Gorici.

Foto Bumbaca

Svet slovenskih organizacij je pred bližnjimi volitvami sprejel tudi sedanje predsednike rajonskih svetov Slovenske skupnosti v želji, da spomni na njihovo opravljeno delo, ki je prav gotovo jamstvo tudi za naslednje obdobje. Marjan Breščak za Štandrež, Lovrenc Peršolja za Pevma-Oslavje-Štmaver in Walter Bandelj za Podgoro so vsi po vrsti dali pomemben prispevek za učinkovito delovanje rajonskih svetov v svojih okrožjih. Na srečanju sta bila prisotna tudi kandidata za rajonski svet Katja Bandelli in Rudi Pintar. Predsednik SSO za Goriško Janez Povše in odbornik Ivo Cotič sta izrazila zadovoljstvo, da je delovanje rajonskih svetov v tolikšni meri oživilo lokalno stvarnost in jo z odzivnimi pobudami mnogokrat celo presežlo. Zastavljena pot je obetavna in v tem smislu velja navedene predsednike ponovno volilno podpreti, saj je nujno še naprej uresničevati vse tiste načrte, ki si iskreno prizadevajo za uveljavitev interesov celotne slovenske narodne skupnosti kakor tudi vsestranskega sodelovanja z občani večinskega naroda.

Obvestila

SREČANJA IN IZZIVI 2007. SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA in MLADINSKI DOM prirejata v Gorici poletno središče za otroke in mlade od 4. do 14. leta, in sicer od 11. junija do 13. julija od 7.45 do 13. ure z možnostjo podaljšane urnika s kosilom. Informacije in vpisi od 15. do 18. ure na sedežu MD, ul. Don Bosco 60, tel. 0481 546549, 0481 536455, 328 3155040.

V Gnidovčevem domu na Mirenskem Gradu se nadaljuje razstava ilustracij Paole Bertolini Grudina in Walterja Grudine.

Darovi

Za društvo krvodajalcev iz Sovodenj: namesto cvetja na grob Ide Cotič, darujejo Valerija Cotič 50,00 evrov, Stojan, Egon, Silvano in Claudio 200,00 evrov.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 18.05. do 24.05.2007)

Radijska postaja iz Vidma

oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 18. maja (v studiu Andrej Baucon): Ob domačem ognjišču: Domače viže - Iz krščanskega sveta. - Zanimivosti in obvestila - Vic tedna.

Ponedeljek, 21. maja (v studiu Andrej Baucon): Sodobni "sound" - Živemu se vse zgodi - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 22. maja (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 23. maja (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Mak sredi polja kima - Izbor melodij.

Četrtek, 24. maja (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: Posnetki z naših kulturnih prireditev. - Glasba iz studia 2.

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ

PRAZNIK ŠPARGLJEV 2007

25., 26., 27. maja
2., 3. junija

v Štandrežu - v župnijskem parku med lipami

Petek, 25. maja 2007

ob 20.30 odprtje razstave Ročno orodje za obdelavo lesa

Sobota, 26. maja 2007

ob 17. uri slikarski ex-tempore na temo Šport
ob 20. uri ples z ansambлом SOUVENIR

Nedelja, 27. maja 2007

ob 19. uri Štandreški otroški zbor in plesna skupina Urška ples z ansambлом KALAMARI

Sobota, 2. junija 2007

ob 20. uri ples z ansambлом MALIBU'

Nedelja, 3. junija 2007

ob 19. uri nagrajevanje natečaja ex-tempore nastop MePZ Čepovan in dramskega odseka PD Štandrež s komedijo GREMO V TEATER ples z ansambлом KALAMARI

Na voljo odlični šparglji, domača jedaja in pijača. Bogat srečelov

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Koncert na skupnem trgu dveh Goric
V znamenju Evrope

Foto DP

Ob prazniku Evrope, 9. maja, sta občinski upravi iz Gorice in Nove Gorice organizirali na goriškem trgu, ki še nima skupnega imena, glasbeno srečanje z nastopom raznih goriških in novogoriških skupin. Oba župana, Vittorio Brancati in Mirko Brulc, sta uvodoma poudarila pomen dneva Evrope in skupnega trga za naš in širši evropski prostor. Brulc se je zahvalil Brancatiju, za sodelovanje in skupne pobu-

de, ki bogatijo naš prostor. Orkester Big band Nova iz Nove Gorice je spremljal dogajanje, pevske točke pa so oblikovali pevci Moškega zbora Provox pod vodstvom Ivana Mignozzija, Moške skupine Akord iz Podgore pod vodstvom Mirka Špacapana, skavtske skupine Ohne meja in Mešanega pevskega zbora sv. Ignacija. Na srečanju, ki se ga je sicer udeležila le manjša množica ljudi, je bil prisoten tudi podpredsednik državnega zbora Vasja Klavora.

Snovanja / Nastop gojencev prof. Sijavuša Gadžijeva v Gorici

Žlahtni dosežki mladih ljubiteljev črno-belih tipk

Gojenci s prof. Sijavušem Gadžijevom po nastopu (foto DPD)

M agija črno-belih tipk izpod brhkkih prstov devetih gojencev klavirskega mojstra prof. Sijavuša Gadžijeva je na glasbenem srečanju v avditoriju furlanske kulture v Gorici v četrtek, 10. maja, naravnost očarala občinstvo. Srečanje z zvestimi učenci azerskega pedagoga ob koncu šolskega leta je postalo že prava tradicija in vsakokrat se poslušalec lahko zamisli nad tem, kolikšnih umetniških podvigov so sposobni dobro usmerjeni otroci. Seveda, potreben je glasbeni talent, prav tako je potrebna bistra glava; izredno pomembna je vaja, vaja in spet vaja. Ob vsem tem pa smo prepričani, da je vsak gojenec, ki začne presenečati s svojim igranjem, vsega tega sposoben tudi zato, ker je v glasbi odkril nekaj velikega, močnega, takega, kar ga je osvojilo do mozga in se ji zato predaja z zanosom in pravo ljubeznijo. Lepo je, da so med nami še prisotni taki mladi; še lepše pa je, da imamo v naši sredi tako izkušenega in zanesljivega kla-

virskega pedagoga, ki zna že v otrocih prebuditi to strast in s svojo klavirsko delavnico na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel upravičeno velja za pravo rožo v gumbnici naše glasbene šole.

Tokratno Snovanje, ki so ga oblikovali učenci goriške šole

Giuseppe Guarrera

in nekaj gostov, ki študirajo s prof. Gadžijevom na drugih ustanovah ali zasebno, je z Bachovo Francosko ouverturo uvedel Simone Peraz, ki si po lanskoletni diplomski počasi utira koncertno pot. Nato so nastopili trije najmlajši, in sicer

Matej Hlede iz Števerjana z Bachovim preludijem in Šostakovičevim valčkom, Alexandra Tofful iz Koprivnega z Bachovo invencijo in Griegovim nokturnom, in pa Alessandro Villalva iz Trevisa s skladbama Čajkovskega in Griega. Zarja Vatovec iz Kopra, ki obiskuje Srednjo

Alexander Gadžijev

glasbeno šolo v Ljubljani, je zaigrala dva Saint-Saensova bisserčka in Rahmaninovo etudo, že diplomirana Neva Klanjšček iz Števerjana, ki se izpopolnjuje na podiplomskem tečaju, pa tri Debussyjeve "glasbene podobne" tenkočutnih harmonskih

barv. Drugi del koncerta je z Lisztom in Prokofjevom uvedel mladi Alexander Gadžijev in s svojo spontanostjo, pa tudi popolno zatopljenostjo v izvedena dela še enkrat pokazal, kako mu je bil zaupan prav poseben talent, dragocen dar. Spet je stopil na oder Simone Peraz, tokrat z Lisztovo tehnično zelo zahtevno etudo Chasse-neige, pravim snežnim mežem. Romantičnega Schumann ter briljantno in energično Prokofjevovo Toccato op. 11 je odlično odigral Anže Vrabc iz Nove Gorice, gojenec Srednje glasbene šole v Ljubljani. Na koncu je poslušalce čakala še ena "poslastica": Giuseppe Guarrera iz Enne je izvedel Schumannov Fasching op. 9, niz kratkih romantičnih slik-portretov-variacij, ki govorijo o pustnih maskah, nekaterih osebnostih in čustvih. Gre za pestro delo, ki zna biti trd oreh tudi za zrele pianiste, take, ki obvladajo široko paleto duševnih stanj in kontrastov. In 16-letni sicilski mladenič je še kako mojstrsko zmogel vse to.

DD

Visoko francosko priznanje

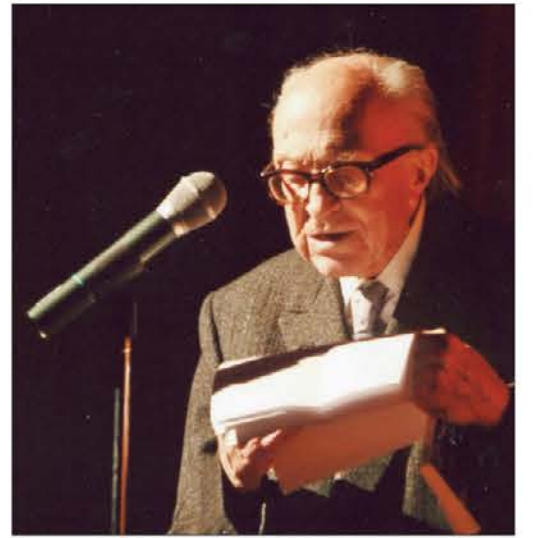
Borisu Pahorju odličje Častne legije

P red kratkim je pisatelj prof. Boris Pahor prejel najvišje francosko odlikovanje Častno legijo (Legion d'honneur), viteški red, ki ga na predlog vlade podeljuje predsednik francoske republike. To odličje je leta 1802 ustanovil Napoleon Bonaparte. Od tedaj naprej ga Francija podeljuje najzaslužnejšim osebnostim na različnih področjih javnega življenja, kulture in umetnosti. Odlok za odlikovanje tržaškemu pisatelju je podpisal francoski

predsednik Jacques Chirac 23. aprila letos.

Boris Pahor je sicer že lani prejel od francoskega ministra za kulturo imenovanje za viteza umetnosti in kulture. O sedanjih podelitvah Častne legije je pisatelj obvestil francoski veleposlanik v

Rimu. Prof. Boris Pahor je z velikim zadovoljstvom sprejel visoko imenovanje. To je tudi priznanje za celotno našo narodno skupnost in našo književnost. Francija je država, v kateri so izšli prevodi številnih Pahorjevih del, on sam je tudi zelo povezan s francosko kulturo in tam večkrat nastopa in predava. Našemu velikemu in zaslužnemu pisatelju za visoko imenovanje iskreno čestita tudi Novi glas.

Kratke

Prehodi na goriškem gradu

Prehodi, poti umetnosti na goriškem gradu je naslov razstave, pravzaprav pravega goriškega podviga, ki so si ga zamislili pri združenju Prologo. Gre za ustanovo, ki je nastala pred dvema letoma, v njej pa se združijo goriški umetniki, ki bodo s kolegi iz Slovenije, Hrvaške, Švice in Avstrije zasedli goriški grad vse do oktobra. Štirideset del in avtorjev, ki si je svoje umetnine zamislilo za njihovo postavitev v zgodovinskih sobanah. To pomeni, da gre za dialog in kontaminacijo med gradom, njegovimi arhitektonskimi in zgodovinskimi elementi ter sodobno umetniško govorico. Ta seže od slikarstva do grafike, fotografije, kiparstva in instalacij, pa tudi do videa, glasbe in poezije. Sodobna umetnost se torej v notranjih in zunanjih prostorih gradu sooča z razstavnimi lokacijami, pravzaprav pri njih najde svoj navdih, včasih pride do konfrontacije, včasih do prave spojitve. Gre za reinterpretacijo kotičkov ene najbolj simbolnih točk goriškega mesta, pri kateri sodelujejo in primis goriški in deželni ustvarjalci, teh je namreč največ. Po besedah enega od organizatorjev je namreč omenjena razstava tudi dokaz, da se na Goriškem lahko prirejajo odmevne pobude, ki rastejo takorekoč iz teritorija in se v njem oplajajo.

Umrli hrvaški skladatelj Đorđe Novković

Na Hrvaškem je 6. maja nepričakovano umrl eden najbolj znanih in najbolj plodovitih skladateljev zabavne glasbe Đorđe Novković, so sporočili iz Hrvaškega društva skladateljev in Hrvaške glasbene zveze. 63-letni Novković je v svoji dolgoletni karieri ustvaril več kot 2500 skladb za skoraj vse glasbene zvezde z območja nekdanje Jugoslavije in prodal okoli 20 milijonov plošč, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. Nekaj največjih uspešnic v zgodovini hrvaške in jugoslovanske pop glasbe, ki jih je ustvaril 2. septembra 1943 v Sarajevu rojeni avtor, so med drugim prepevali Gabi Novak, Tereza Kesovija, Zdravko Čolič, Kemal Monteno, Arsen Dedič, Neda Ukraden, Severina, Mišo Kovač, Srebrna krila, Danijel Popović, Duško Lokin, Tomislav Ivčić, Ivica Šerfezi in mnogi drugi. Plošče izvajalcev, za katere je skladal, pa so bile po poročanju Hine prodane v več kot sto milijonih primerkih. Oče Borisa Novkovića, ki je prav tako znan glasbenik, je s šestimi leti šel v glasbeno šolo, na glasbeni akademiji v Sarajevu pa je diplomiral kot dirigent. V 60. letih prejšnjega stoletja je igral v skupini Indexi, kasneje pa je ustanovil skupino Pro Arte. Leta 1968 se je preselil v Zagreb in istega leta s pesmijo Stari Pjer dosegel prvi večji uspeh, piše Hina. Novković je s svojimi deli sodeloval na številnih glasbenih festivalih na območju nekdanje Jugoslavije, tudi v Zagrebu, Splitu in Opatiji. Med drugimi pa se je udeležil tudi tekmovanja za pesem Evrovizije. Skupina Putokazi se je leta 1993 kot prvi hrvaški predstavnik predstavil s pesmijo Don't ever cry.

Predstavitve na gradu Dobrovo

Barok na Goriškem, znanstvena monografija

D o zadnjega prostora napolnjena slavnostna dvorana gradu Dobrovo je najbolj zgovorno kazala o pričakovanju, ki je vladalo med ljudmi, očitno ne samo med strokovnjaki, za predstavitve znanstvene monografije Barok na Goriškem – Il Barocco nel Goriziano. Knjiga je bila prvotno zamišljena kot zbornik prispevkov znanstvenega simpozija, ki je v isti dvorani potekal v pozni jeseni leta 2003 in je predstavljal nadgradnjo razstave o baročnem slikarstvu na Goriškem, ki žal ni doživela predstavitve v sami Gorici. Zaradi (običajnih) finančnih težav se je izid zbornika zavlekel v čas. Ponudila se je tako možnost, da se v zbornik vključijo tudi druge študije, ki so med tem dozorele na isto temo. Nastala je tako prava znanstvena monografija, ki na 520 straneh združuje prispevke 46 slovenskih in italijanskih avtorjev, ki so se poglobili v dogajanje na Goriškem v razdobju baroka, v čas od 17. vse do kon-

ca 18. stoletja. Vsebinsko so prispevki razdeljeni na dva velika sklopa, na zgodovinski in umetnostnozgodovinski del, ki bralcu razpredajo nesluteno bogato in nič kaj enoznačno preteklost Goriške in odpirajo poglede onstran utečenih stereotipov in že obrabljjenih definicij. Zgodovinski prispevki se dotikajo cerkvenih in družbenih vidikov, zgodovine mesta in kmečkih zaselkov, poglobljajo dinamike na področju dela in porajajoče se industrije. Umetnostno zgodovinski prispevki lahko najdemo skupno noto v težnji po umeščanju Gorice v širši kulturni prostor, posamezna odkritja ali nova branja pa dopolnjujejo podobo mesta in okolice, ki jo je bistveno obubožala prva svetovna vojna. K številu originalnih rezultatov in kritični presoji uveljavljenih dognanj je gotovo botrovalo dejstvo, da se je med avtorje prispevkov zapisala številno zastopana mlajša generacija razi-

ska, nekaterih že mednarodno uveljavljenih, ki je vabila prepotrebne svežine in metodološke novosti. Ravno tako je pomembno dejstvo, da referati osvetljujejo dogajanje v širšem goriškem prostoru in s tem prispevajo pomemben delež k ponovnemu vzpostavljanju zavesti o enotnem zgodovinskem miljeju. Zagotovo bodo načeta ali na novo obdelana poglavja še predmet raziskovanja. Večer je potekal v organizaciji Goriškega muzeja, ki je skupno z Narodno galerijo Slovenije založil knjigo, tudi ob podpori zasebnih sponzorjev. Ob ravnanju muzeja Andreju Malnič

je spregovoril še urednik monografije dr. Ferdinand Šerbelj, višji kustos za barok pri Narodni galeriji, s svojo prisotnostjo in pozdravi so počastili večer še g. Aleš Simčič v imenu občine Brda, prof. Claudio Cressati, goriški občinski odbornik za kulturo, msgr. Oskar Simčič, prof. Sergio Tavano in goriški prefekt Roberto De Lorenzo. Čestitke

ob izidu knjige je posredoval tudi slovenski minister za kulturo dr. Vasko Simoniti.

s.k.

Kratke

Razstava / Pilonove ilustracije

Pilonova galerija v Ajdovščini hrani v stalni zbirki številna Pilonova likovna dela (skice, risbe, kolaži) iz različnih obdobij, ki so bila namenjena tisku, med njimi so osnutki za plakate, reklame, vabila, natisnjene in nenatisnjene ilustracije, osnutki knjižne opreme ipd. Veno Pilon se sicer ni nikoli sistematično ukvarjal z ilustracijo, odzval se je pravzaprav vabilom prijateljev in kolegov in ob različnih priložnostih ustvarjal dela, ki sodijo tudi na področje grafičnega oblikovanja. Malo znano je dejstvo, da se je v Parizu dalj časa ukvarjal prav z nalogami tehničnega uredništva za različne naročnike, eden od njih je bil Slovenec Dore Ogrizek, ki je že med nemško okupacijo Pariza osnoval založbo Ode, njegovi vodiči po Franciji in drugih državah sveta (tudi po Jugoslaviji) so še dandanes iskane knjige v starinarnah. Pilon je za prvo izdajo - bogato ilustrirano - napravil serijo vinjet iz pariškega življenja. V času po 2. svetovni vojni, ko je bival v Sloveniji ob snemanju celovečerca Na svoji zemlji, je skupaj z Miho Malešem pripravil album o Ljubljani, ki pa ni bil natisnjen, ohranile so se pa številne skice. Ko je leta 1953 Pilonov dolgoletni prijatelj dr. Karel Dobida zaključil prevod Daudetovega Tartarina iz Taraskona in iskal primerne francoske ilustracije za izdajo pri Mladinski knjigi, se je Pilon sam ponudil, da napravi nekaj osnutkov. Poteku sodelovanja lahko sledimo ne le s pomočjo perorisb in akvareliranih risb, ampak tudi po medsebojni korespondenci. Založba ga je po izidu Tartarina še povabila k sodelovanju ob pripravi izbranih povesti Maupassanta, toda do knjige ni prišlo. Nalogo je Pilon vzel tako resno, da je odpotoval v kraje, kjer se dogajajo povesti, in je tako narisal tudi stara srednjeveška jedra francoskih mest v Normandiji. Kot je pri Pilonu običajno, je tudi risal značilne pojave francoskih delavcev, ribičev in žandarjev in s tem utrdil sloves likovnega pričevalca časa in prostora. Zadnji sklop ilustracij je tisti, ki ga je pripravil za knjigo lastnih spominov, ki je izšla pri Slovenski matici leta 1965. Pri tem je uporabil številne stare risbe, včasih jih je tudi prerisal tako, da imamo možnost ovrednotiti spremembe v njegovem stilu.

Rdeča nit Pilonovih ilustracij je elegantna in nervozna linija, skicoznost ob prenašanju življenja na papir in duhovitost detajlov. Sklopi razstavljenih del: ilustracije za vodič Francija, Pariz in province založbe ODE, Pariz, 1944-49, ilustracije za album Ljubljana, 1948 (Državna založba Slovenije) - ni bilo natisnjeno, ilustracije za Tartarina iz Taraskone, 1954 (Mladinska knjiga), ilustracije za Maupassantove povesti, 1956-60 (Mladinska knjiga) - ni bilo natisnjeno, ilustracije za Na robu, 1964-65 (Slovenska matica). Razstava bo na ogled do 8. junija od torika do petka od 10. do 17., ob nedeljah od 15. do 18. ure.

30-letnica smrti Ludvika Zorzuta

Konec prejšnjega meseca je minilo 30 let od smrti briškega narodopisca Ludvika Zorzuta. Tako ga namreč predstavlja Branko Marušič v svoji knjigi Prispevki k primorski biografiki, ki je pred kratkim izšla pri koprski založbi Annales. O življenju in delu Ludvika Zorzuta dobimo izčrpne podatke v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu in v Slovenskem biografskem leksikonu. Ludvik Zorzut se je rodil v Medani 24. avgusta 1892 (v isti hiši se je 10 let prej rodil Alojz Gradnik), umrl pa 27. aprila 1977 v Kanalu ob Soči. Njegovo življenje je bilo zelo razgibano in ustvarjalno. PSBL ga namreč predstavlja ne samo kot narodopisca, ampak tudi kot pesnika, muzealca, arhivista, publicista in planinca. Vsa ta njegova bogata dejavnost je izčrpno opisana v številnih priložnostnih člankih v periodičnem časopisu in v koledarskih zbornikih. O njegovih pesniških izpovedih piše tudi Taras Kermauner v pregledu Poezija slovenskega zahoda. Po Ludviku Zorzutu so pred 10 leti na Plešivem slavnostno poimenovali tamkajšnjo slovensko osnovno šolo. / (mab)

Predstavitev zbornika Trgovski dom v Gorici - Sto let prisotnosti Naj bo simbol združene Evrope!

Igor Komel

Vittorio Brancati

Boris Peric

Sergio Tavano

Z velikim ponosom je Igor Komel kot predsednik slovenske konzulte pri goriški občini v četrtek, 10. maja, uvedel srečanje v pritličju Trgovskega doma na Verdijevem korzu, na katerem so predstavili zbornik *Trgovski dom v Gorici - Sto let prisotnosti*. Izdali so ga omenjena konzulta, krovní organizaciji SKGZ in SSO, Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni dom, Kulturni center Lojze Bratuž in Slovenska knjižnica Damiir Feigel pod pokroviteljstvom goriške občinske uprave in Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Svečanega dogodka so se med drugimi udeležili goriški prefekt Roberto De Lorenzo, generalni konzul RS v Trstu Jože Šušmelj, župan Vittorio Brancati, občinska odbornika Claudio Cressati in Silvan Primožič ter vrsta zastopnikov goriških društev in ustanov, ki so skupno z vsemi drugimi udeleženci s posebno zbranostjo spremljali to prvo kulturno srečanje v prostorih za nas zgodovinske palače. Tr-

govski dom so si zamislili narodnjaško liberalni Slovenci na začetku 20. stol. Po načrtu arh. Maksa Fabianija je bil dokončan leta 1904 in je pomenil krepko uveljavitev gospodarske in kulturne prisotnosti Slovencev v mestnem središču. Zbornik, ki vsebuje pripetke petnajstih avtorjev in bogato dokumentarno ter fotografsko gradivo, prikazuje pomen stavbe za goriške Slovence, ki želijo, da bi spet zaživel kot slovensko kulturno središče, obenem pa - kot to določa čl. št. 19 zakona 38/2001 za zaščito slovenske narodne skupnosti -, da bi postal središče vseh goriških kultur, stična točka, ki jo naš prostor še kako potrebuje. To je poudaril Komel, ki je zaželel, da bi prerोजना stavba pomenila nadaljnjo uveljavitev Gorice v širšem evropskem kontekstu. Zato naj tudi postane simbol združene Evrope, je povedal predsednik občinske konzulte, v katerem naj se zrcali vsa bit goriškega narodno mešanega ozemlja, hkrati pa naj bo ključni dejavnik pri vzgoji vseh Goričanov v zavestne in odprte

evropske državljane. Župan Brancati se je ob tej priložnosti razveselil vseh dosežkov v duhu sožitja in sodelovanja z goriškimi Slovenci in izrazil željo, da bi mesto nadaljevalo svojo pot v tej smeri. Prav odprtost sedanje občinske uprave je bila ključ za doseg številnih rezultatov, ki dajejo upati v nadaljnji razvoj mesta. Pravi zglede odprtosti, je dodal župan, pa so dali prav slovenski občani, ki so pristali na to, da bo tako pomembna slovenska palača, ki jim je bila nasilno odvzeta, postala središče vseh goriških kultur.

Stoletno zgodovino Trgovskega doma je izčrpno orisal Boris Peric. Stavba, ki prča o zgodovini goriških Slovencev v zadnjih sto letih, je vezana na Trgovsko obrtno zadrugo, ki je nastala leta 1897 na pobudo Henrika Tume. To so bila leta, ko je bila slovenska prisotnost zelo vidna v vsem mestnem jedru. Trgovski dom predstavlja višek ambicije slovenskih občanov, ki so se tako uveljavili kot živa in močna gospodarska in kulturna skupnost. Kot znano, je imela nepremičnina burno

zgodbo: 4. novembra 1926 je doživela nasilen napad škvadrstov, nato je bila z izsiljeno pogodbo zasedena in prodana. Leta 1945 so prišli v mesto partizani, jo zasedli in preimenovali v Ljudski dom. Zavezniška vojaška uprava je kmalu nato prevzela lastnine fašistične stranke, po razmejitvi leta 1947 pa je stavba postala last italijanske države. Z zaščitnim zakonom pričakujemo, je sklenil Peric, da bo Trgovski dom postal center goriških kultur. Prof. Sergio Tavano je na koncu povedal, da je srečanje v Trgovskem domu praznik ne le goriških Slovencev, ampak vse Gorice. Fabianijeva stavba predstavlja čudovit primer dujnajske secesije ne le v mestu, ampak v vsej deželi. Poleg tega je na sijajen način predstavljal kulturno moč goriških Slovencev na začetku prejšnjega stoletja. Danes nosimo odgovornost do goriške istovetnosti, do omike tega mesta, ki živi trdno zakoreninjeno na vrednotah in načelih, je rekel; te moramo najprej živeti, šele potem razglašati.

DD

Špeter / Zavod za slovensko izobraževanje Posvet o večjezičnosti kot cilju izobraževanja

Trinajst let po posvetu na temo Otroški govor in manjšine, ki ga je v Špetru priredil študijski center Nediža, in pet let po posvetu Izobraževanje med zakonodajno ureditvijo in potrebami se Zavod za slovensko izobraževanje ponovno vrača k tematiki večjezičnosti kot cilju vseživljenjskega izobraževanja - Izkustva, resurzi in možnosti jezikovnih manjšin, ki bo potekal v občinskih dvorani v Špetru 18.

in 19. maja 2007 po priloženem programu. Namen posveta je razširjanje kulture večjezičnosti kot sredstva sporočanja, spoznavanja in premagovanja ovir med narodi nove Evrope. Prav v tem razpoložajo jezikovne manjšine s sredstvi in možnostmi, ki niso bili doslej še dovolj raziskani in ovrednoteni. Posvet naj bi te vidike osvetlil in nakazal njihovo perspektivnost. Izhajajoč iz stanja slovenske narodnostne skupnosti v

deželi Furlaniji Julijski krajini, želimo predvsem poudariti izkustva nekaterih šolskih ustanov na narodnostno mešanih območjih v naši deželi, na Koroškem in v Sloveniji (Obala in Prekmurje) ter analizirati njihove krepke in šibke točke. To pa predvsem zato, da se prerastejo prvi, sicer pomembni, a žal pogosto kratkotrajni poskusi uvajanja manjšinskih jezikov v šole in se podčrta nujnost stalne vzgoje večjezičnosti, ki je lahko učinkovita le takrat,

ko je dovolj poglobljena, ko zajema vse vrste in stopnje šolanja in ko jo podpira tudi raba jezika v življenju in družbi.

Ob tem se želimo seznaniti z večjezičnimi izobraževalnimi pobudami ostalih jezikovnih skupin v Italiji.

Poleg prisotnosti različnih jezikovnih skupnosti z italijanskega državnega ozemlja predvidevamo sodelovanje univerz in šolskih ustanov iz Vidma in dežele Furlanije Julijske krajine, iz Kopa, Ljubljane in Maribora, pa tudi iz Celovca in Szombathelyja. Poleg tega naj bi bil posvet priložnost za dostojen javen poklon prof. Pavlu Petričiču, ustanovitelju in duši Zavoda za slovensko izobraževanje in dvojezične Sole v Špetru.

S prispevkom »pet tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite **Skladu Dorče Sardoč**, ki podeljuje štipendije zaslužnim manj premožnim slovenskim študentom. Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek »pet tisočink«?

»Pet tisočink« je prispevek, ki ga predvideva Zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodke priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam.

V ta seznam spada tudi **Sklad Dorče Sardoč**.

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca, ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko **Sklada Dorče Sardoč** in se podpišete.

Prispevek »pet tisočink« ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

Davčna številka **Sklada Dorče Sardoč** je:

91013840318

Kratke

Jasli v ul. Veronese ponovno nared

Prostori občinskih otroških jasli v ul. Paolo Veronese so spet nared, da sprejmejo otroke slovenske sekcije jasli Semidimela in italijanskih jasli La Nuvola. Kot znano, je v začetku februarja to stavbo močno poškodoval požar, ki so ga podtaknili doslej še neznanji vandali, zaradi česar sta se morali slovenska sekcija jasli Semidimela in jasli La Nuvola začasno preseliti v ul. Tigor (italijanska sekcija jasli Semidimela je zaradi manjše škode lahko še naprej delovala v svojih prostorih). Dogodek je takrat sprožil val ogorčenja ne samo v slovenski narodni skupnosti, ampak tudi v tržaški javnosti nasploh, zelo ostro pa se je odzvala država Slovenija, ki je takrat sprejela celo provokativno odločitev, da nameni donacijo Občini Trst v višini 140.000 evrov za popravilo jasli. Tržaški občinski moške, ki že šest let zavlačujejo s popravilom prav tako od podtaknjene požara poškodovane slovenske šole pri Sveti Ani, so tokrat verjetno bili mnenja, da ni modro si nakopati še ene take "zamude", zato so dela v ul. Veronese stekla, čim je sodstvo preklicalo zaplenbo prostorov. Prostore so delavci podjetij Global Service in Geco začeli popravljati 1. marca, dela pa so se sklenila 30. aprila. Delavci so prepleskali stene, popravili in utrdili pod v prvem nadstropju, popravili podstrešja ter zamenjali poškodovana okna in vrata, postavili so tudi novo električno napeljavo. Celoten strošek popravilnih del je znašal 61.000 evrov, kar je precej manj od tistega, kar je bilo mišljeno na začetku. Tako so prejšnjo sredo s krajšo slovesnostjo lahko prerezali trak v popravljanih prostorih ob udeležbi vodstva jasli, predstavnikov staršev in občinske uprave ter predstavnikov nekaterih bližnjih šolskih stvarnosti. Še posebej pomenljiva je bila prisotnost slovenskega konzula v Trstu Božidarja Humarja: Slovenija je ob vandalskem dejanju ostro protestirala in provokativno ponudila večjo vsoto denarja za popravilo, tokrat pa je konzul Humar izrazil priznanje in zahvalo občinski upravi, da je v hitrem času dala popraviti strukturo, ki jo uporabljajo otroci slovenske in italijanske narodnosti. / NL

Odlični uspehi OPZ Kraški cvet iz Trebč

V Kulturnem domu v Novi Gorici je bilo v petek, 11. maja, 3. tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov, ki sta ga priredila Zveza pevskih zborov Primorske in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Nova Gorica. Letos se je na tekmovanje prijavilo 8 otroških zborov. Troje zborov pa je bilo v kategoriji mladinskih zborov. Med otroškimi zbori je bil tudi OPZ Kraški cvet iz Trebč pod vodstvom sestre Karmen Koren in ob klavirski spremljavi Alenke Cergol. Zbor je na tekmovanju dosegel odlično uvrstitev, 90 točk in zlato priznanje ter pohvalo. Predstavil se je z zahtevnim programom: zapel je Vrabčev pesem Škržat, na besedilo Ljubke Šorli, Adamičev Trobentice, Kogojev, v Ježevi obdelavi, V gozdu, na besedilo Karla Široka, in Mihelčičovo priredbo ljudske pesmi Ptičja svatba. Zbori, ki so prejeli zlato priznanje s pohvalo (90 in več točk) so se neposredno uvrstili na državno tekmovanje, ki bo v Zagorju ob Savi. Med otroškimi zbori so nastopili še OPZ OŠ Fran Erjavca iz Nove Gorice, OPZ Poka OŠ Draga Bajca v Vipavi, OPZ OŠ Anton Šibelja - Stjenka iz Komna, Podružnica Štanjel ter OPZ Podružnice glasbene šole Koper iz Izole, ki se je uvrstil najvišje. V kategoriji mladinskih zborov pa so bili MPZ OŠ Frana Erjavca iz Nove Gorice, MPZ OŠ Draga Bajca iz Vipave ter MPZ OŠ Antona Šibelja - Stjenka iz Komna. OPZ Kraški cvet za odlični uspeh čestita Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta.

Promocija za trgovce - Ponterosso Challenge

Od sobote, 16., do nedelje, 24. junija, se bosta kanal ob Rusem mostu in trg sv. Antona spremenila v "športno vas", ki bo gostila kar 12 golfskih turnirjev, na katerih bodo sodelovali vrhunski športniki iz Italije, Slovenije in Avstrije ter tudi mladi člani golf klubov. Igrišče bo na vodi, kjer bodo postavljeni trije plavajoči otoki. Trieste City Club bo ob tej priložnosti organiziral tekmovanje v pripravi izlozb, zmagovalec bo deležen potovanja za dve osebi v New York. Vpisna kvota za sodelovanje pri dogodku znaša 25 evrov + DDV, trgovski obrati se lahko odločijo, ali bodo tekmovali ali pa samo sodelovali z razstavljanjem materiala, ki ga bo nudila organizacija. Vsi bodo vključeni v reklamno brošuro. Zadnji dan prireditve sovpada z obiskom potniške ladje Costa Marina, zato vabimo trgovce, da se odločijo za nedeljsko odprtje. Vpisne pole so v našem organizacijskem tajništvu v ul. Cicerone 8 v Trstu. Za morebitne dodatne informacije vam je na voljo naše organizacijsko tajništvo na tel. 0406724828 in tajništvo Trieste City Club na tel. 040369609.

Svečanost na Komeščini

Med številnimi spominskimi svečanostmi, ki se vrstijo v naših krajih v zadnjih aprilskih in prvih majskih dneh, je tudi tradicionalna pobuda Kulturno-športnega društva Rojanski Krpan. Na Trsteniku, na kraju, ki mu domačini pravijo Komeščina, stoji spominski kamen, v katerega so vklesana imena Livio Andreutti, Just Bortolutti in Carlo Ravber. Na predvečer svobode, 30. aprila 1945, so tu padli pod strelji nemških čet, ki so zapuščale Trst. Mladi odborniki rojanskega društva se njihovega žrtvovanja vsako leto spominjo s krajšo slovesnostjo. Letos sta jo oblikovala gledališka igralca Vesna Hrovatin in tržaški občinski svetnik Iztok Furlanič. Prva je podala nekaj poezij, predstavnik Stranke komunistične prenove pa je prebral priložnostni govor, v katerem je navedel nekaj razlogov, zaradi katerih so ideali 25. aprila še danes aktualni. V prvi vrsti zato, ker skušajo nekateri, predvsem zaradi političnih špekulacij, tudi danes spreminjati zgodovinska dejstva. Med temi je bil tudi predsednik republike Napolitano, ki je v svojem znanem nagovoru ob dnevu spomina fojbe označil kot posledico slovanskega ekspanzionizma. Furlanič je obžaloval, da se je samo hrvaški predsednik Mešič odločno odzval na njegove izjave, "medtem ko je Slovenija molčala oziroma se oglasila z zamudo in zelo po tiho".

Ideali odporništa so po Furlaničevem mnenju aktualni tudi zato, ker je bila med najpomembnejšimi cilji partizanskega gibanja "enakost med narodi, čas in svet, v katerem naj bi bil majhen enak večjemu". Žal pa manjši in ekonomsko šibki narodi še danes niso enakopravni: tak primer so Romi, o katerih se v zadnjih tednih veliko govori in piše tudi na Tržaškem. Furlanič je zato zaželel, da bi se Slovenci, ki smo bili tarča vseh vrst preganjanj in diskriminacij, izkazali in razločevali "od tistih, ki vloge zatiranih niso nikoli okusili". Romom in sploh vsem narodom, ki so trenutno na slabšem, bi ponudili prijateljsko roko ... / PD

OPČINE Cerkev sv. Jerneja

Škof Ravignani sklenil svoj pastoralni obisk

V nedeljo, 13. maja, je bilo v openski župnijski cerkvi sv. Jerneja nadvse slovesno. Tržaški škof Evgen Ravignani je namreč sklenil svoj pastoralni obisk po openski dekaniji, ki ga je pričel 11. februarja letos. Sklep pastoralne vizitacije se je udeležil pri slovesni sveti maši, ki jo je tržaški škof daroval ob somaševanju duhovnikov openske dekanije.

Kot je škof Ravignani pred časom poudaril med enim izmed srečanj, ki ga je imel z našimi verniki v Finžgarjevem domu na Opčinah, se je pastoralni obisk začel na dan Lurške Matere Božje, "sklenil pa se bo ob liturgičnem spominu prikazanja Brezmadežne Device v Fatimi".

Škof Ravignani se je tega srečnega naključja spomnil tudi prejšnjo nedeljo med svojo homilijo, ki jo je izrekel pred nabitno polno cerkvijo. Tržaški škof je s svojimi besedami obnovil to svojo izredno človeško in pastoralno izkušnjo, ki je še enkrat potrdila, kako so naši ljudje iskreni, prisrčni, predvsem pa dobri kristjani. "Spoznal sem vašo vero, ki daje čast krščanski dediščini vaših očetov, iz katere tudi danes črpite svežost in vitalnost, in prevzelo me je vaše

petje; ganila me je vaša zavzetost za vaše cerkve, ki jih krasijo roke in srca pobožnih žena in jim tudi s tem zagotavljajo dostojnost; spoznal sem vašo pristno solidarnost, ki vas veže s tistimi, ki so med vami ostareli in bolni ali v

pa tudi svoje trpljenje, ko ne zmorejo odgovoriti na naša pričakovanja. Ob tem sem začutil svojo hvaležnost za njihov trud, pri delu v župniji in šoli."

V nadaljevanju je škof Ravignani opozoril še na potrebe, ki jih mo-

Foto Kroma

težavah; ugotovil sem, kako so trdne in globoke korenine vaše pripadnosti narodu, ki ljubosumno ohranja svoj jezik, svojo kulturo in svoje običaje ter spodbuja poznavanje le-teh." Naši župniki pa so mu poklonili lepe trenutke pristnega bratstva, "ko so mi zaukali svojo pastoralno gorečnost,

ra celotna verska skupnost dekanije - tako duhovniki kot laiki - udeležiti. "Potrebno je spodbuditi medžupnijsko in dekanijsko sodelovanje, celostno pastoralno dejavnost, ki jo skupno načrtujemo in uresničujemo, tako duhovniki kot laiki, prizadevanje, ki naj bo skupnostno predvsem na

nekaterih področjih, kot so družina, mladina, kateheza. Nekatere dejavnosti že potekajo v tem smislu, med temi je skupna kateheza mladih in otrok, ki se pripravljajo na zakramente, pa tudi odraslih v Bregu. Primerno se mi zdi, da se pastoralna dejavnost osredotoči na tri središča: Breg, Opčine, Kras." In še "nezadostno število duhovnikov nas spodbuja, da pozivimo moliteve, da nam Bog nakloni nove poklice med Slovenci za duhovniško službo. Prizadevanja Salezijancev v župnijah Opčine, Repentabor, Trebče in Sveti Križ ter njihovo delo pri skavtih kot tudi pri poletnem središču so velika in nujna pomoč, za kar smo jim zelo hvaležni. Toda neizogibna se nam kaže potreba, da zaprosimo še za kakšno pomoč slovenske škofije in da poskrbimo za resno pripravo laikov, ki naj se vključijo kot sodelavci v občestvo. Njim bomo lahko zaupali nekatere službe in zakaj ne, nekateri izmed njih, bi lahko postali, če so v to poklicani, tudi diakoni."

Kot je škof Ravignani poudaril v svoji homiliji, mu je naše cerkveno petje izredno pri srcu. Pevci župnij openske dekanije, ki sega od Mačkoli do Svetega Križa, ga niso razočarali, saj so pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremljavi Davorina Starca zapeli naše tradicionalne cerkvene zborovske pesmi. Dodati gre, da so opensko slovesnost obogatili še pritrkovalci, ki so zvonove oživljali pred versko svečanostjo in po njej.

IG

NARODNI DOM Knjiga Dušana Jelinčiča

Drama o slovenskem odporništvu

Obširna literatura, posvečena tigrovskemu gibanju, bo odslej bogatejša za eno publikacijo, tokrat za dramo, ki sta jo v knjižni obliki izdala Založništvo tržaškega tiska in Sklad Dorče Sarđoč. Avtor drame o neizvedenem atentatu na Benita Mussolinija, ki nosi naslov Upor obsojenih, je Dušan Jelinčič. Knjigo so prejšnji teden predstavili v tržaškem Narodnem domu, ki je tako ponovno gostil dogodek, posvečen protagonistom slovenskega odporništa.

Upor obsojenih je prvo literarno delo, ki celovito obravnava problematiko tigrovskega gibanja, čeprav je to v prvi vrsti drama o neizvedenem atentatu na Mussolinija. Kot je uvodoma spomnil ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor, je doslej izšlo veliko spominov

in pričevanj na obdobje, ko je na Primorskem zaživel "prvi antifašizem v Evropi", nihče pa ni tiste epopeje ovekovečil z dramskim delom. Vrzel je skušal zapolniti Jelinčič, novinar, alpinist, pisatelj, sicer pa tudi sin tistega Zorka Jelinčiča, ki je bil med ustanovitelji TIGRA. Sklad Dorče Sarđoč je zato z veseljem sodeloval pri izdaji, saj je, kot je spomnil njegov predsednik Boris Peric, med njegovimi cilji prav ohranjanje tigrovske moralne in zgodovinske dediščine.

Zamisel o atentatu na duceja se je rodila v Čezsoči, v kateri je bilo aktivnih celo devetnajst Tigrovcev. Iz Čezsoče je doma tudi Marjan Bevk, režiser, pedagog in novi predsednik društva TIGR, ki je na tržaški predstavitvi spregovoril o vsebini knjige.

Pojasniti je, kako je bilo izoblikovanih več alternativnih predlogov, naposled pa se je Franc Kavs prostovoljno javil, da se bo ob Mussolinijevem obisku Kobariča razstrelil z osmimi kilogrami razstreliva. Jelinčičeva drama v dveh dejanjih je v prvi vrsti zgodovinska drama, saj sloni na

na, Ferda Kravanje in drugih junakov ter osvetliti razloge, ki so Kavs pripeljali do tega, da se je atentatu v zadnjem trenutku odpovedal. Resnica je verjetno šla z njim v grob, je obžaloval Jelinčič, možnih interpretacij pa je več in najdejo svoje mesto tudi v dramati. Odprto ostaja seveda

Foto Kroma

pričevanjih in dokumentih, ki jih je tržaški pisatelj skrbno zbiral po arhivih in pri protagonisti tistega časa. Najbrž mu je zato uspelo tudi lepo izoblikovati psihološke profile Danila Zele-

tudi vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi se Franc Kavs res "razpočil" na kobariškem trgu. Kdo ve, kako bi se v tistem primeru zavrtelo kolo zgodovine ...

PD

Zveza cerkvenih pevskih zborov

Tradicionalno romanje na Hrvaškem

ZCPZ iz Trsta je za pevke in pevce, ki v Cerkvem pevškem zboru skozi vse leto sodelujejo v bogoslužjih tržaške Cerkve, v soboto, 5. maja 2007, organizirala tradicionalno romanje. Pot jih je najprej vodila do svetišča Marije - Matere milosti na Trsatu. Po legendi naj bi 10.5.1291 na Trsat priletela Naza-reška hišica in ostala na gori do 10.12.1294, ko je odšla v Loreto (IT). Knez Nikola Krčki-Frankopan je na tistem mestu postavil kapelo, ki je kmalu postala romarsko središče. Podobno Matere Božje v glavnem oltarju je svetišču l. 1367 podaril papež Urban V. V božjepotni cerkvi, ki se je pripravljala na praznovanje 650-let-

nice kronanja milostne podobe Matere Božje, je sv. mašo daroval msgr. Marij Gerdol ob sodelo-

vanju Cerkevnege pevškega zbora ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremljavi Tomaža Simčiča. Msgr. Gerdol je govoril o lepoti Matere Božje in njeni materinski skrbi, pri kateri lahko vsakdo vedno najde tolažbo. Pot jih je nato vodila skozi Reko in Opatijo, s krajšim postankom v Moščenicah, v notranjost Istre do Lanišča.

V Lanišču so se poklonili spominu na božjega služabnika msgr. Jakoba Ukmarja, ki je bil v tamkajšnjem župnišču pred 60 leti ob izgredih nasilnežev hudo ranjen, nato pa je po sodni fars v Pazinu prestal zaporno kazen. Po blagoslovu je bilo v cerkvi tudi prisrčno srečanje z upokoje-nim duhovnikom g. Antejem Merličem, ki je bil zelo vesel obiska pevcev in pevk, ravno na predvečer svoje biserne maše. Ob visokem duhovniškem jubileju mu je Berta Vremec iskreno čestitala.

Sicer pa se bodo letos v Lanišču zvrstile mnoge pobude z vrhun-cem 24.8.2007, obhajanjem 60-letnice tragičnih dogodkov, posledice katerih je trpel tudi g. Štefan Cek, hrvaški duhovnik Miro Bulešič pa je bil do smrti prepen in tudi zanj na Hrvaškem poteka postopek za beatifikacijo. Dogajanje je romarjem osvetlil zgodovinar prof. Tomaž Simčič.

Jana Barba

SSG Moliere: Zdravnik po sili

Zimzelena humornost klasične komedije

Umetniški vrhunec letošnje sezone Slovenskega stalnega gledališča nedvomno predstavljata prva in zadnja abonmajnska uprizoritev naše gledališke hiše, ki je vendarle spet zabeležila zelo dobro zasedeno dvorano Kulturnega doma v Trstu na vseh štirih premiernih večerih. Poleg gostov in običajnih abonmentov si je tudi zadnja premiero, v petek, 11. maja, ogledalo veliko mladih obrazov, očitno obiskovalcev igralske šole

desetletnem umetniškem snovanju pokazal svoj izbrušeni estetski čut in svojevrstni pristop do dramskih del in nedvomno poglobljeno umetniško znanje, je na odru SSG po več letih spet v vsem sijaju zablestela klasična komedija, in sicer Zdravnik po sili Jeana Baptista Poquelina - Moliere (1622-1673). Opirajoč se na tekoč, sočen prevod Josipa Vidmarja, se je De Brea odločil v središče odrskih luči postaviti igralce in njihovo izrazno moč, ne da bi jih pri tem kakorkoli

izvrsten zdravnik, a da to prizna le, če se mu jih pošteno naloži. Tako se Sganarel za mirno preživetje mora bistroumno pretvarjati, da je to, kar ni, in s tem zasluži tudi mastne denarce ter pomaga zaljubljeni Lucindi dobiti ljubljene Leandra in tako seveda tudi ozdravi njeno namišljeno bolezen. De Brea se z duhovitimi in hudomušnimi namigi dotika ljubezni oz. spolnosti, ki kot segment človeške biti preseva tudi iz tega nepretencioznega komedijskega

učinkovit, ker je dva ženska lika zasedel z igralcema: Vladimir Jurc je poleg Geronta tudi Sganarelova žena in gost Ivan Peternelj, član SMG Ljubljana, Sganarelov sosed in dojilja pri Gerontu. Te zelo posrečene preobrazbe šegavo podčrtujejo detajli kostumov, za katere je, kot vselej, poskrbel sam De Brea in se tudi tokrat odločil za troje barv, rdečo, črno in belo, ki so že nekajkrat razpoznavno označile njegove izvirne kostumografske izbire. Le te se tokrat stilizirano spogledujejo z baročnimi okusi. Zelo natančno sešiti kostumi so bili izdelani v delavnici Iztoka Vadjnala. Igralci, gostje Alojz Svete, Danijel Malalan (s smešnim sikajoče požvižgavajočim "s" v eni vlogi, v drugi pa humorno razkazujoče svoje pevske zmogljivosti), Ivan Peternelj in člani SSG Vladimir Jurc, Janko Petrovec in Nikla Petruška Panizon (mestoma kot nemočna lutka) so zelo dosledno sledili režiserjevemu branju Molierevega teksta in imenitno, ne brez vidnega napora, uresničili njegove želje s pretanjenimi igralskimi kreacijami, ki so slonele na očitnih značajskih potezah ali hihab posameznih likov, pa tudi na drobnih učinkovitih mimičnih niansah. Njihovo na isto noto uglašeno igranje je pokazalo, kako igralce po domiselnem režijskem načrtu in s svojimi izvajalskimi spretnostmi nadgradi preprosto vsebino in ustvari dovršeno, kvalitetno in sočasno zabavno uprizoritev, v kateri ni prostora za ceneni smeh. Predstavi je magično privlačnost dodala izvirna glasba znanega skladatelja Alda Kumarja, ki je obogatil že marsikatero odskočevanje. Svetlobno podobo je predstavi v slogu prikazanega dal režiser sam. Lektorsko delo je opravil Jože Faganek. Od časa do časa se gledalec rad zazre v ogledalo dobre klasične komedije, ki se poigrava s človeškimi in družbenimi napakami, saj v njej vselej najde tudi odsev današnjega sveta in delček sebe.

Iva Koršič

StudioArt, ki so svoje zadovoljstvo s predstavo izražali s smehom, z dolgotrajnim ploskanjem in odobravalnimi vzkliki. V jeseni je tragično Evripidovih Bakhantk, v koprodukciji SNG Nova Gorica in režiji markantne roke Vita Tauferja, s svojo brezčasnostjo odprla duri tržaškega svetišča modrice Talije, prav tako zmeraj sodobna komičnost enega izmed največjih komediografov vseh časov, Moliere, je pa zastrla zastor nad letošnjo sezono. Z režiserjem mlajše generacije, Diegom De Breo, ki je v

zasenčevali zunanji efekti. To njegovo odločitev je odslikavala že sama scenska slika, ki je po njegovi zamisli vsebovala le nekakšno temno sivo, a prosorno zaveso-zaslono, za katero smo, ob njeni osvetlitvi, kot v kitajskem gledališču senc, videli nem, razgiban prolog v samo odrsko dogajanje. Slednje sloni na pretvarjanju in nesporazumih, saj ta Moliereova farsična zgodba s prvimi commedie dell'arte pripoveduje o možu, Sganarelu, o katerem je žena, da bi se mu maščevala, ker jo je tepel, zatrljevala, da je

dela, katerega je režiser z odlično igro nastopajočih stkal v subtilno, nepozabno predstavo. Glavnega protagonista Sganarela, preprostega človeka, ki preliči topega bogataša, je v nepopisno iznajdljivi in igralsko virtuozni interpretaciji posebil gost Alojz Svete, pred leti izredno priljubljeni član SSG. Skladno s to komično figuro je režiser tudi ostale nastopajoče like odel v burleskno-groteskno barvno tipizacijo in vsakemu dal svojevrsten humorni značajski pečat, ki je toliko bolj

Obvestilo

Klub prijateljstva prireja v ponedeljek, 4. junija, izlet na Brione in v Poreč. Pojasnila in prijave čim prej do zapolnitve mest na tel. št. 040639949 (Bole), 040225468 (Puntar) in 04043194 (Martelanc).

Ob lepem življenjskem jubileju iskreno čestitamo naši zvesti sodelavki prof. DIOMIRI FABJAN BAJC in ji želimo še veliko zdravih in plodnih let!

NOVI GLAS

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE

vabi na srečanje ljudskih pevcev in godcev

LJUDSKI GLAS... V NAŠO VAS

v nedeljo, 20. maja, ob 17.30 v Mačkoljah, na prireditvenem prostoru "Na Metežici"

Sodelujejo: Hruški fanti, Šavrinke iz Sv. Petra, pevska skupina Stu ledi in tamburaška skupina SKD F. Prešeren

Kioski delujejo od 16. ure dalje

Pokrovitelja prireditve sta Uprava občine Dolina in Slovenska Prosveta

SPD Mačkolje Ljudski glas... v našo vas!

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje prireja v nedeljo, 20. maja 2007, srečanje ljudskih pevcev in godcev Ljudski glas... v našo vas!. Srečanje bo na prostem, na prireditvenem prostoru Na Metežici v Mačkoljah, kjer sicer poteka vsakoletni Praznik češenj, prve note pa se bodo oglasile ob 17.30. Prireditev naj bi zaživela predvsem kot trenutek prijateljskega druženja pevcev, godcev in ljubiteljev ljudske glasbe. V tem smislu se navezuje na posrečene pobude, kot so bile pevski maraton, koncert 5 pesmi našo in srečanje Zapojmo, prijatelji!, ki so se v preteklih letih odvijale na istem prizorišču. Tokrat so mačkoljanski kulturni delavci povabili v svojo sredo manjše zasedbe in skupine, ki v svoje nastope vnašajo predvsem glas domačih krajev in zvočnost narečij, s svojim poustvarjanjem

pa oživljajo stare ljudske napeve. Srečanje bodo tako sooblikovali Hruški fanti iz Hrušice, Šavrinke iz Sv. Petra pri Sečovljah, ženska pevska skupina Stu ledi iz Trsta in tamburaška skupina SKD F. Prešeren iz Boljunca s pevko Marjetko Popovski. Pokrovitelja pobude sta Uprava občine Dolina in Slovenska prosveta. Prireditev se, v svoji zamisli spajanja pevskega in glasbenega nastopa s sproščenim druženjem, veže na vrvež in zabavo Praznika češenj, ki bo zaživel, letos že 45., teden kasneje, od petka, 25., do ponedeljka, 28. maja. Za prijetno počutje vseh pa bodo že na nedeljskem srečanju na voljo domače dobrote - v ta namen bodo kioski odprti od 16. ure dalje. Če bo vreme ponagajalo, bo program potekal v dvorani vaške Srenjske hiše. Podrobni podatki in novice o tej in o drugih pobudah SPD Mačkolje so na razpolago tudi na spletnem naslovu www.mackolje.org. Nasvidenje v Mačkoljah!

NT

Catania 21.- 25. aprila 2007

MePZ Lipa iz Bazovice je gostoval na Siciliji

Gostovanje mešanega pevskega zbora iz Bazovice na Siciliji je preselilo najboljše obete. Petdnevni obisk v Catanii se je končal z uspehom, ki bi ga bilo zelo težko prežeti, saj se naši pevci lahko ponašajo s posebno laskavimi pohvalami publike, ki je v velikem številu spremljala njihove nastope. Gostovanje je predvidevalo dva celovečerna koncerta in izvedbo maše Ubalda Vrabca v slovenščini pri nedeljskem mašnem obredu v cerkvi Sv. Petra in Pavla v Catanii. Na ta obisk so se Bazovci aktivno pripravljali že nekaj mesecev. Navdušeno so se namreč odzvali povabilu sicilijanskih kolegov tamkajšnjega zbora Imago vocis, s katerim so se spoznali in pobrali septembra lani na mednarodnem festivalu Alpe Adria Corale v Lignanu. Pevci in njihova dirigentka Tamara Ražem so bili od vsega začetka zelo motivirani, kajti vedeli so, da bodo njihovi nastopi deležni velike radovednosti in tudi primerjav z domačimi pevci. Slednji so posebno ponosni na svoj več kot šestdeset-

lanski zbor. Da bo vzdušje prijetno, je bilo razvidno že na letališču Fontanarossa, kjer je Bazovce čakalo kar lepo število članov tamkajšnjega zbora. O obisku je že poročal lokalni dnevnik La Sicilia. Mini turneja zbora Lipa se je začela že na dan prihoda v Catanio z večernim koncertom v cerkvi Sv. Petra in Pavla. Cerkev je bila natrpana, nekateri ljudje so stali in spremljali izvajanje s programskimi lističi v rokah, na katerih je bila poleg programa tudi razlaga vseh slovenskih pesmi, ki so bogatile glavni del koncerta. Ob takojšnjem splošnem odobravanju je pravo "standing ovation" zbor Lipa doživel z Merkujevo, na rezjanski motiv, Injen čeu a jti gna'. Veličastni "crescendo", ki ga je skladatelj predvidel v finalu svoje skladbe ob visokem G-ju prvih sopranov, je ob zaključni in odločni gesti Tamare Ražem, spravi poslušalce do burnega in skoraj navijaškega ploskanja, katerega ni hotelo biti konca. Posamezne točke je povezoval Andrej Mulas, drugi tenor zbora Lipa, ki

je sicer po rodu s Sardinije, a je že mnogo let doma v Bazovici, kjer si je ustvaril svojo slovensko družino. Koncert je zaključil skupni nastop obeh zborov, ko so pevci zapeli Mozartov Ave Verum pod vodstvom Tamare Ražem in Verdijev Va pensiero iz opere Nabucco pod taktirko Salvatoreja Resca. Drugi dan, na nedeljo, 22. aprila, je bila na programu ob 12.00 slovesna peta maša, naše pevce je

ob 20.00 čakal drugi celovečerni koncert v kraju Viscalori, enem od številnih naselij posejanih po južnem pobočju vulkana Etna. Tudi na tem drugem večernem koncertu ni manjkalo odobravanja in zanimanja za slovenske

pesmi, saj so nekateri pevovodje, prisotni na koncertu, povpraševali tudi po partiturah zapetih pesmi. Tako se je zgodilo, da so marsikatero koncertne mape poromale iz rok bazovskih pevcev v roke navdušenih in radovednih domačih glasbenikov. Poglavlje zase je bila tudi maša, pri kateri je sodeloval naš zbor. Peli so Vrabčevno mašo, seveda v slovenščini. Spet nabita cerkev, in po obrazih sodeč, je bilo zani-

do ljudi poseben in da mu vsi, mladi in stari, priznavajo karizmatično moč. Ob koncu obreda, se je Salvatore, kot ga imenujejo vsi, ki imajo z njim opravka, zahvalil pevcom za sodelovanje in kot je, hočeš - nočeš, vedno bolj v navadi po vseh italijanskih cerkvah, je tudi on povabil prisotne, da zaploskajo. Sledil je dolg in vsaj navidezno, iskren in topel aplavz. Toda zgodba se ne konča tu. Za češnjico na tortici

pa." Spet aplavz in prijetno presenečenje tako, da se je marsikateremu od naših pridnih sopranov in altov utrnila solza zaradi ganjenosti in iskrene hvaležnosti. Po končanem koncertnih obveznostih se je zbor Lipa, s pevci in spremljevalci vred, posvetil turističnim lepotam vzhodne Sicilije. V sami Catanii so si ogledali gledališče Teatro Massimo, ki je seveda vzbudilo veliko občudovanja, saj spada med najlepše arhitektonske primere opernega gledališča v Italiji iz 19. stoletja. In prav v parterju tega gledališča, pod maestoznim odrom, je zbor Lipa intoniral slovensko Zdravljico tako, da je, verjetno prvič, tudi v tem templju operne glasbe zadonela slovenska pesem. Prišel je tako dan slovesa, na predvečer katerega je bila na sporedu skupna vaja obeh zborov. Na začetku je vsak zbor postregel drugemu nekaj svojih hitov, potem pa sta oba zbora tudi naštudiral kratko Mozartovo skladbo in jo skupaj zapela v slovo. Vse se je končalo pozno, zelo pozno v noč, ob pesmi, zabavi, prijetnem klepetu in ob "običajni" zelo bogati zakuski, polni sicilijanskih gastronomskih specialitet, med katerimi sta kraljevali dve več metrov dolgi, doma pečeni štruci kruha s slovenskim napisom Vedno in povsod prijatelji.

LV.

Na liceju F. Prešeren v Trstu

Obisk dijakinij in dijakov šole Vasaskolan iz Švedske

Četrtošolci znanstvenega liceja France Prešeren v Trstu so od 29. aprila do 6. maja gostili 44 švedskih dijakov in dijakinij z namenom, da bi izmenjali izkušnje, pridobili nove prijatelje in spoznali drugačno kulturo ter navade. Vsak slovenski dijak je imel možnost imeti v gosteh enega ali dva švedska dijaka. V projektu Comenius, ki je nosil naslov In our hands, je pomembna tudi njegova gostiteljska stran na naših domovih, saj so gostje prenočevali, kosili, večerjali, skratka preživljali svoj obisk v drugačnem družinskem krogu in tako spoznavali tudi drugačen svet. Švedski dijaki so prišli v poznih sobotnih urah. Nestrpno in navdušeno so jih pričakali naši gimnazijci. V hipu je bilo jasno, da bo medsebojno druženje zelo pozitivno, saj so se pozdravili z objemom in nasmehom na obrazu. Nedelja jutraj je bila za goste v znamenju oddiha in spoznavanja gostujoče družine. Ob zajtrku se je že začelo pletenje prijateljskih vezi, ki so se iz dneva v dan utrjevale. Popold-

Ogledali so si srednjeveško mesto Škofjo Loko, lepote Bleda, v popoldanskih urah pa so se napotili v Ljubljano, kjer so imeli nekaj prostega časa za ogled mesta in večerjo. Za praznik dela so bili vsi prosti. Nekateri švedski gostje so s svojimi gostitelji odšli na izlet, drugi pa so dan preživeli na plaži, kjer so najbolj pogumni zaplavali v mrzli morski vodi. Večer je bil zopet v znamenju skupnega druženja v vaški okrepčevalnici. V sredo so nekateri švedski dijaki začeli opravljati tridnevno delovno prakso v različnih podjetjih. Njihova občina jim krije del stroškov izmenjave, če predstavijo potrdilo o opravljenem delu. Za tiste, ki niso delali, pa so bile na šoli delavnice. Dopoldne so si ogledali deželni sedež slovenske radijske in televizijske postaje ter obiskali sinagogo. Kosilu je sledil izlet na Kras. Z avtobusom so se zapeljali na Repentabor, kjer so si ogledali utrjeno cerkev in staro kraško hišo. Izvedli so marsikaj o starih običajih in se spustili v jamo pri Briščikih. V četrtek je prevladovalo slabo

a tokrat ne zaradi slabega vremena, temveč načrtovano. Zvečer so se vsi zbrali v pivnici in restavraciji v Sežani na skupni večerji in zabavi. Zadnji dan je na šoli potekalo zaključno srečanje. Ravnateljica liceja Prešeren Loredana Guštin je podala sklepno predstavitev slovenske manjšine v Italiji, predavanju sta sledila ogled vinske kleti Angoris v Krminu in enodnevni izlet v Čedad. Zadnji večer so dijaki večinoma preživeli v Sesljanu, kjer so se zabavali do poznih ur, kljub temu da je naslednji dan zaznamoval odhod. Naši dijaki so goste zjutraj pospremili do glavne železniške postaje, kjer so se poslovili. A ne za dolgo, saj grede naši dijaki na Švedsko že 28. maja. Kakorkoli, slovo je bilo za vse težko. Teden dni je bil dovolj, da je med vsemi nastala zelo močna prijateljska vez. To so dokazovali solze in nasmeh na licih ob odhodu Švedov. Splošno mnenje dijakov o obisku je bilo pozitivno. Veseli so bili sedemdnevne spremembe ritma in kulture ter spoznavanja novih prijateljev. Najpomemb-

SLOVENSKA SKUPNOST Edi Kraus in Hadrijan Corsi na okrogli mizi

Perspektive obmejnega gospodarstva

Foto DPD

V zaključku je Edi Kraus še poudaril pomembnost enotne slovenske gospodarske organizacije, ki bi spet združevala in povezovala Trst in Gorico. Hadrijan Corsi se je strinjal s povezavo med Trstom in Gorico. Poleg tega je posredoval podrobno analizo različnih sektorjev gospodarstva, začeni s kmetijstvom, ki se je uspešno uveljavilo v Brdih, žal pa je popolnoma opuščeno v Štandrežu, Sovodnjah in Doberdolu. Uspeh briških vinogradnikov gre v

stranka Slovenska skupnost je priredila v petek, 11. maja, okroglo mizo z naslovom *Perspektive obmejnega gospodarstva ob padcu schengenske meje*, na katero je povabila predsednika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Edija Krausa in podjetnika Hadrijana Corsija. Srečanje je uvedel deželni svetnik Mirko Špacapan, ki je obrazložil namen takega srečanja glede na izzive, ki se pojavljajo s padcem schengenske meje leta 2008. Edi Kraus je najprej orisal delovanje in vlogo SDGZ, ki združuje več kot 600 podjetnikov. "To je ena naših boljših skupnih organizacij," je povedal. Danes v gospodarstvu izstopata tekmovalnost in finančna razpoložljivost, je obrazložil in dodal, da je po drugi strani vse pomembnejša povezanost s politiko. Žal tega v zamejstvu ni in to se tudi pozna. Bistvena je kvaliteta, ki se začenja s šolsko vzgojo: v

mladih je potrebno vzgojiti čut za podjetništvo. Drugo je poznavanje odprtega evropskega trga, kar je še pomankljivo in priložnosti žal ostajajo neizkoriščene. Velike izzive predstavljajo energtika, logistika, prevozi, infrastrukture in telekomunikacije. Naši gospodarstveniki bi morali biti bolj prisotni v raznih komisijah, kar pa je odvisno od povezave s politiko, je poudaril Kraus. SDGZ obravnava v tem času veliko vprašanj natanje narave. Združenje postaja namreč zaradi spreminjajočega se geopolitičnega položaja zanimivo tudi za italijanska, slovenska, srbska in druga podjetja. Med drugim je SDGZ dobila vabilo za članstvo v Zvezo industrijcev. To odpira različna vprašanja, prvo med katerimi zadeva poznavanje in rabo jezika. Ne gre zanemarjati vloge, ki bi jo naši podjetniki lahko imeli kot posredniki med italijanskim in slovenskim tržiščem.

korist celotni naši skupnosti predvsem zato, ker je tako obvarovana naša zemlja. Podobno je pri obrtništvu in drobni trgovini, kjer so prvi problem davki, ki močno zavirajo razvoj podjetij. Isto velja v gostinstvu, kjer imamo Slovenci kar nekaj zelo kakovostnih obratov, ki pa delujejo sredi velikih težav. Poseben problem je Benečija, v katero bi bilo potrebno usmeriti več pozornosti. Za našo mednarodno trgovino pa je bistvenega pomena celotno podonavsko območje, kjer ima naša dežela posebno poklicnost. Žal je pri tem predvsem Avstrija v bistveni prednosti tudi zato, ker je znala izkoristiti znanje in strokovnost slovenskih ljudi. Po posegih dveh gostov se je med prisotnimi vnela živahna razprava, v katero so se dejavno vključili deželni svetnik Igor Dolenc, deželni tajnik SSK Damijan Terpin in še drugi prisotni gospodarstveniki. JC

Foto Kroma

ne so slovenski dijaki organizirali voden ogled po mestu. Gostom so razkazali najpomembnejše ulice, trge in zgradbe ter jim tako skušali predstaviti mesto, v katerem so potem preživeli cel teden. Vsi so nestrpno čakali večer in seveda zabavo, kar je razumljivo za najstnike. Ob požirku pijače in plesu se je nadaljevalo prijetno in pozitivno preživljanje skupnega časa. Seveda pa so morali spoznati tudi našo matično državo, zato so se naslednji dan odpravili na enodnevni izlet v Slovenijo.

vreme, zato ni potekalo vse po načrtih. Dijaki so si sicer ogledali Rižarno, kjer so imeli vodeni obisk, in klet nove kmetije Parovel v Dolini. Prav zaradi slabega vremena ni bil mogoč sprehod po spodnjem delu doline Glinščice, zato so imeli dijaki prost popoldan. Večina se je odločila, da odide po nakupih. Naslednje jutro so dijaki preživeli na šoli. Organizirane so bile različne delavnice, likovna, glasbena, slovenskega jezika, itd. Popoldan je bil zopet prost,

nejše pa je, da se mladi uspejo sporazumevati in diskutirati o najrazličnejših stvareh, tudi o političnih zadevah, ne glede na raso, vero, kulturo... Mladi so tišči, ki lahko spremenijo svet na bolje, zato je treba še bolj spodbujati mednarodno izmenjave, konec koncev pa nikoli ne škodi imeti prijatelje na različnih koncih sveta, saj se tako zavedaš, da na njem ne obstajaš samo ti, ampak ogromno drugih, ki samo čakajo, da jih spoznaš in z njimi izmenjaš izkušnje.

Jure Kopušar

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Nekdo te je učil živeti s pokončno hrbtenico

V življenju ostaneš vedno hčerka ali sin nekoga. Zraseš, si priskrbiš službo, stopiš na visoke pete, v roki prva krema proti gubicam, v glavi študij nečesa, kar bi ti pokazalo, da v življenju obstajajo upanje in načrti, za katere se spleča zavijati si rokave. Poln vprašanj, v iskanju nekega stalnega odgovora na bivanjska vprašanja, ki ostajajo že po definiciji brez njega. Vedno ostajaš sin ali hčerka nekoga. Nekoga, katerega boš na svoji življenjski poti gotovo krivil za nekaj, očital mu boš, da ni bil do tebe tak pa tak, da ga ni bilo, ko se je dogajalo to pa to, in komur boš enkrat v življenju gotovo zabrusil, da bi si ga želel drugačnega. Krivil ga boš mogoče, da te je vse življenje učil, kako življenje nagradi pridnost in poštenost, kako se spleča se truditi zanjo. Danes vem, da je bila to edina pravilna pot, edini način, kako lahko zraseš v človeka s pokončno hrbtenico. Takrat, po dokončani fakulteti in ob prvem resničnem soočanju z realnostjo, ki vključuje žal tudi šleve, sem močno podvomila vanjo. Po študiju, ki je ves čas govoril o "idealni demokraciji", "idealnem političnem sistemu", velikih mislecih in jasnih računih, se lahko naenkrat znajdeš v realnosti, kjer ti je nekaj rečeno, drugo pa se potem načrtuje za hrbtom, najprej je treba urediti lasten vrtiček, mar ne? Takrat se v svoji nemoči znesesh zoper to, kar kasneje spoznaš za edini način, kako resnično živeti: staršem očitaš, da so te

vzgojili v zmotnem prepričanju, da je svet vendarle čist. Ker ni. Ker meritokracija nobene ne zanima, ker se venomer in povsod bolj dela za ločevanje kot pa za združevanje. Očitala sem si naivnost in iluzije, s časom pa spoznala, kako je edino vodilo v življenju lahko samo odkritost in kako je lahko svet vendarle čist, če si vsak po svojih močeh prizadeva zanj. V življenju boš vedno ostal hčerka ali sin nekoga. Obstajali bodo mogoče meseci, mogoče leta, ko bo komunikacija zelo težka, ko boš mukoma iskal svoj lastni jaz, ko boš

doživljal emotivne vzpone in padce, spoznaval samega sebe v najsvetlejši in najbolj temni luči. Pri vsem tem naporu se ti bo lahko zdelo, tako kot se je meni, da bi doma itak ne razumeli tvoje emotivne niti, ki se ti včasih zdi tako tenka, da se bo zdaj zdaj pretrgala. Zapreš vrata, zapreš vsako pot, da bi te lahko resnično spoznali. In potem mi-

ne čas, minejo leta, spremeni se toliko stvari, za katere si bil zmotno prepričan, da se nikoli ne bodo. Predvsem pa se spremeniš sam. Vrata ponovno odpreš in vse bolj jih želiš držati nastežaj odprta. Veš, da lahko računaš sam nase, zavedaš se poti, ki si jo prehodil, ne-jev in če-jev, zaradi katerih si tudi zrasel, zavedaš se moči, ki jo danes premoreš, in opore, ki si jo vedno čutil ob sebi, tudi v obdobjih, ko je nisi bil zmožen prepoznati. Danes postaneš človek, ki je zmožen vse to prepoznati, prepoznati to močno ljubezensko nit, ki se ni nikoli pretrgala, in se zahvaliti za vodilo, ki je edino pravo v življenju.

NOVI
GLASGLAVNI UREDNIK Andrej Bratuž - ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damijan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.itTISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868, e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, Korzo Verdi 51 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Zdrženja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tiskov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To število smo poslali v tisk v torek, 15. maja 2007, ob 14. uri.

Lojze Peterle najbrž kandidat za predsednika države

Poudarjanje evropskih vrednot in nekaj nostalgije iz preteklosti

V življenju se zmeraj prepletajo vsakdanji dogodki, večji ali manjši, pomembni za obstoj in bivanje vsakega posameznika, ter politika, ki nas usmerja in pogojuje. V Sloveniji so zelo zaskrbljeni zaradi suše, ki ogroža vegetacijo in pridelke, posebej na Primorskem. Mnogi se že pripravljajo na dopust. V zvezi s tem predstavnik hrvaškega turizma v Sloveniji zatrjuje, da bo obmorske kraje v Istri in Dalmaciji letos obiskalo rekordno število, kar milijon turistov iz Slovenije. Veliko navdušenje in aplavze je doživela Alenka Gotar, ki se je s pesmijo Cvet z juga uvrstila v finale tekmovanja za pesem Evrovizije 2007 v Helsinkih.

Na političnem prizorišču pa so aktualne tiste teme, ki naj bi vplivale na razvoj in utrjevanje demokratične države, tudi upoštevajo vlogo in možnosti Slovenije v EU in drugih mednarodnih povezavah. V sredo, 9. maja, ki je po novem Dan Evrope, je bilo v Sloveniji veliko najrazličnejših slovesnosti in prireditev, ki se bodo sicer še nadaljevale do konca leta 2007, ki je v celoti posvečeno evropski integraciji oz. procesom sodelovanja v okviru EU. Toda v mesecu maju leta 1945 so bili tudi pomembni zgodovinski dogodki, pri katerih so mnogi Slovenci sodelovali. Z zmago nad fašizmom se je končala druga svetovna vojna in začelo naj bi se obdobje miru, svobode, demokracije in blaginje. Ob spominjanju na dogodke ob koncu druge svetovne vojne so ponekod z nostalgijo omenjali Tita in njegovo domnevno veličino. Morda je najbolj očiten primer spominjanja na Tita v Sloveniji gora Sabotin nad Novo Gorico in

Gorico, kjer so v prejšnjih letih iz skal postavljali napis Naš Tito. Tam je v torek, 8. maja, Sekcija Maj 45, ki deluje v okviru območne organizacije borcev v Novi Gorici, pripravila tradicionalno baklado. Z njo so zaznamovali ne le spomin na 9. maj 1945, dan zmage, ampak tudi spomin na nekdanjega jugoslovanskega predsednika Josipa Broza Tita. Časnik Primorske

Foto DPD

novice je sicer na manj vidnem mestu poročal, "da je pred prižigom bakel, ki so oblikovale daleč viden napis naš Tito, udeležence pozdravil upokojeni diplomat Štefan Cigoj. Opozoril je, da nihče nima pravice spreminjati zgodovine." Toda zgodovina Titove Jugoslavije ima tudi temne plati, katerih pa govorci na zborovanjih in proslavah ob 9. maju niso omenjali. Takoj po vojni so na ukaz Tita razpustili slovensko partizansko vojsko, v državi pa se je pričelo obdobje nasilja, ki je tudi

spodbudilo boj in prizadevanja za osamosvojitve Slovenije.

Javna občila medtem s poudarkom in podporo poročajo o vzdušju, ki nastaja za volitve predsednika Slovenije. Za sedaj v tekmi sodelujeta le Lojze Peterle in Borut Pahor. Kaže, da bosta kandidatura Peterleta poleg njegove Nove Slovenije, krščanske in ljudske stranke, podprli tudi Slovenska de-

sožitje, zanj si bom prizadeval." Nenavadno ostro Boruta Pahorja ocenjuje nekdanja ljubljanska županja Vika Potočnik, ki pravi, "da se bo vrnila v politiko." Po njenem "naj Pahor kmalu obišče kakega svetovalca. In še nekaj, odloči naj se! Ne pa, da kar naprej govori: bomo videli, kaj mi bodo rekli ljudje. Za svojo odločitev mora prevzeti odgovornost. Sama cagavih politikov ne spoštujem."

Za lepo ali vsaj dobro prihodnost slovenskega jezika

Delovanje državnega zbora je že nekaj časa moteno, ker je treba na novo urediti sestavo in pristojnosti parlamentarnih delovnih teles. Težave je povzročilo 12 poslancev, ki so izstopili iz LDS in prestopili bodisi k Socialnim demokratom bodisi v Združenje zares. Težave bodo morda v kratkem odpravljene, ker je kolegij predsednika državnega zbora sprejel dogovor o novi sestavi članstva v parlamentarnih delovnih telesih. Za prestop je bil "kaznovan" Marko Pavliha, ki ni bil ponovno izbran za podpredsednika državnega zbora. Državni zbor je sprejel resolucijo o nacionalnem programu za slovenski jezik. To je strateški razvojni dokument najvišjega zakonodajnega organa v Sloveniji, ki pomeni vsebinsko nadaljevanje in nadgradnjo veljavnega zakona o javni rabi slovensčine. Slovenska akademija znanosti in umetnosti pa je skupaj s svojo Komisijo za slovenščino v javnosti 15. maja priredila posvet o stanju, stiskah, zagatah in zakladih našega jezika zdaj in jutri, tu in na tujem. V SAZU so v vabilo zapisali, da bi si morali vsi prizadevati za naš jezik in za njegovo lepo ali vsaj dobro prihodnost.

Marijan Drobež

SNG Nova Gorica

V goste prihaja Narodno gledališče Tuzla

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica bo 18. maja 2007 ob 20.30 gostovalo Narodno gledališče Tuzla iz Bosne in Hercegovine.

Gostovali bodo z romantično komedijo Williama Shakespeara Dvanajsta noč ali Kar hočete v režiji zagrebške režiserke Nine Klefiin.

To popularno delo velikega mojstra tuzelsko gledališče v svoji zgodovini uprizarja drugič (prvič daljnega leta 1954), Nijaz Alispahić pa je tokratno uprizoritev pospremil z besedami: "... V teh težkih časih, nenaklonjenih gledališču in človeškemu dostojanstvu, v

zmeraj večjem obupu in zmeraj manjšem upanju na bolje nam je dobrodošla Shakespearova romantična in vedra komedija: da nas razveseli, zabava, da nas spomni na vsakdanje, majhne radosti življenja, na dobroto bivanja in sanjanja ..."

V "predstavi radosti in vedrine" igrajo Milenko Ilkicarević, Edis Žilić, Dušan Kolak, Besim Tufekčić, Dalibor Brkić, Enver Hasić, Nenad Tomić, Midhat Kašljugić, Nermin Omić, Adnan Omerović, Besim Tufekčić, Meliha Fakić, Tatjana Šojić k.g., Elvira Aljukić in nastopajo tudi glasbeniki v živo. Vljudno vabljeni!

Po dogovoru dveh ministrstev

Vojaška stanovanja za najbolj potrebne družine

V Sloveniji na razne načine poskušajo zagotoviti stanovanja za družine, ki žive v težjih gmotnih in socialnih razmerah. Cene na tržišču nepremičnin so namreč tako visoke, da postajajo praktično nedostopne celo za materialno povprečno preskrbljene družine. Ministrstvo za obrambo ima na voljo skupaj 641 vojaških stanovanj, vseh pa ne more prenesti na civilno ustanovo, kot je državni Stanovanjski sklad. Nekaj stanovanj bi vsekakor oddali najbolj potrebnim družinam oz. posameznikom. Največje število vojaških stanovanj je v Ajdovščini, Črnomlju, Ilirski Bistrici, Podgradu, Laškem in Lendavi. Stara so povprečno 40 let in po večini

imenovano neprofitno najemno, ki je občutno nižja od običajnih tržnih najemnin. Ministrstvo za obrambo ima na voljo skupaj 641 vojaških stanovanj, vseh pa ne more prenesti na civilno ustanovo, kot je državni Stanovanjski sklad. Nekaj stanovanj bi vsekakor oddali najbolj potrebnim družinam oz. posameznikom. Največje število vojaških stanovanj je v Ajdovščini, Črnomlju, Ilirski Bistrici, Podgradu, Laškem in Lendavi. Stara so povprečno 40 let in po večini

v slabem stanju. Vojaška stanovanja so različno velika, od majhne garsonjere s površino 14 kvadratnih metrov do trisobnih stanovanj s površino 90 kvadratnih metrov ali tudi več. Vsa omenjena vojaška stanovanja v Sloveniji, ki jih je zgradila prejšnja država oz. njena vojska, so vredna okoli 3,7 milijona evrov.

M.

Janez Podobnik

Kratke

Na Kostanjevici od 22. maja do 26. junija Glasba z vrtov svetega Frančiška

Kulturni dom v Novi Gorici pripravlja že trinajstič zapored glasbeno in kulturno manifestacijo oz. prireditev z naslovom Glasba z vrtov svetega Frančiška, ki postaja čedalje bolj priljubljena, zlasti med ljubitelji glasbe v Novi Gorici in čez mejo v Gorici in njeni okolici. V šestih izbranih glasbenih večerih, ki bodo potekali od torka, 22. maja, do torka, 26. junija, bodo

slovenski in italijanski umetniki predstavili slovensko in ožje goriško, pa tudi zamejsko, italijansko in furlansko glasbeno ustvarjalnost ter poustvarjalnost. Nastopili bodo mladi in obetavni glasbeni talenti, zlasti tisti z obeh strani slovensko-italijanske meje na Goriškem. Nekateri med njimi se šele uveljavljajo in si utirajo pot na glasbene in koncertne odre. Prireditev z naslovom Glasba z vrtov svetega Frančiška se bo začela, kot zapisano, v torek, 22. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici nad Novo Gorico. To bo skladateljski večer, posvečen Pavlu Merkuju iz Trsta. Njegove skladbe bosta izvajala Komorni ansambel Gaudeamus in violončelist Vasja Legiša.

Muzejske zbirke Goriškega muzeja odprte po poletnem urniku

Direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič nas je obvestil, da so zbirke te ustanove odprte v skladu s poletnim urnikom. Tako si je muzejsko zbirko grad Kromberk mogoče ogledati od ponedeljka do petka, od 8. do 19. ure, ob sobotah je zaprta, ob nedeljah in praznikih pa je odprta od 13. do 19. ure. Muzejska zbirka na Sveti Gori je odprta ob sobotah, nedeljah

in praznikih od 10. do 18. ure. V gradu Dobrovo v Brdih je tamkajšnja muzejska zbirka na ogled od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa je odprta od 13. do 17. ure.

Zbirka na železniški postaji v Novi Gorici je odprta v ponedeljek in torek, v skladu z urnikom tamkajšnje Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Za ostale muzejske zbirke Goriškega muzeja je urnik v poletnem času nespremenjen. Skupine, ki bi si zbirke rade ogledale izven določenih urnikov, naj se predhodno prijavijo. Za prijave obiska in druge informacije naj obiskovalci pokličejo tajništvo Goriškega muzeja, telefon: 05-335-98-11.

Za pobratenje Nove Gorice in Gorice

Forum za Goriško, nepolitična in nestranska organizacija v Novi Gorici, in ustanova Centro studi "sen. Antonio Rizzati" v Gorici, sta pred nekaj leti predlagala več dejavnosti za integracijo obeh sosednjih mest in skupnega maloobmejnega slovensko-italijanskega prostora na Goriškem. V dokumentu, ki sta ga podpisala tedanji predsednik Forumu za Goriško Sergio Pelhan in predsednik ustanove Centro studi "sen. Antonio Rizzati" Nicolo' Fornasir, je tudi predlog za pobratenje Nove Gorice in Gorice.

Zaradi bližnje odprave državne meje med Slovenijo in Italijo, kar bo omogočilo dejansko zblizanje in sodelovanje med sosednjima mestoma v novih oblikah in na višjih ravneh, je predlog za pobratenje Nove Gorice in Gorice nemara ponovno aktualen.

Ginekološka klinika v Postojni najboljša v Sloveniji?

V slovenski javnosti, posebej med ženskami oz. bodočimi mamicami, narašča prepričanje, da je ginekološka klinika v Postojni najboljša ali vsaj med najboljšimi v državi. Neki časnik je zapisal, "da je znana vsaj toliko kot Postojnska jama." Ugled ji je pred leti dvignil dr. Sandi Merlo, ki pa se je pozneje odločil za poslansko funkcijo. Njegovo delo sedaj nadaljujejo sodelavci. V Postojno prihajajo roditeljske iz vse Slovenije, tudi žene znanih politikov. Razvili so nekaj novih metod zdravljenja pacientk. Med njimi je znana tudi t.i. epiduralna porodna analgezija, ki porodno bolečino bistveno zmanjša v primerjavi z zdravili zoper bolečine, ki jih porodnica dobiva sistemsko. V postojnski porodnišnici s to metodo zdravijo od januarja leta 2002, do zdaj pa so opravili že več kot 750 ustreznih posegov. Zanj se odloči približno četrtina vseh porodnic v Sloveniji.

20. maj 2007

41. SVETOVNI

DAN SREDSTEV

■ DRUŽBENEGA
OBVEŠČANJA

Otroci
in sredstva
obveščanja

[izziv za vzgojo]

sodeluje

NOVI
GLAS

Zamejski šport

Ženska odbojka pri nas
spet na bolj vidnem mestu

Jesen smo v enem od vsakotredenskih srečanj obširno spregovorili o zamejski odbojki in o krizi, ki jo doživlja zlasti ženski sektor pri nas. Sezona je naokoli in poglede moramo po šestih mesecih malce spremeniti. V zadnjih tednih smo se veselili dveh pomembnih dogodkov: najprej vrnitve Kontovelove šesterke pod vodstvom stratega Tanje Černe na deželno raven po napredovanju iz prve divizije v D ligo, nato pa še bolj odmevnega prestopa, in sicer zmagovalja odbojkaric Sloge List, ki so pod taktirko trenerja Martina Maverja napredovale iz D v C ligo. Pred začetkom letošnjih prvenstev je bila slika res dokaj žalostna, saj sta bili naši najbolje uvrščeni ekipi prav Sloge in Bor/Breg Kmečka banka v skromni četrtoligaški

konkurenci. Od oktobra dalje pa bomo imeli zagotovo vsaj eno ekipo (Sloga) v C ligi, ki predstavlja že soliden tekmovalni nivo, in dve (Kontovel in Bor/Breg, ki je suvereno izpolnil cilj obstanka) v D ligi. To pa ni še vse, goriški Govolley, pri katerem so se morali prav pred sezono 2006/2007 odpovedati svoji tretjeligaški šesterki, bi rad spet pridobil eno deželno ligo (najraje D ligo). Po enem letu premora so v Centru Bratuž v

Gorici namreč pridobili novega člana in bi se radi vrnili na člansko sceno, na kateri so v preteklih letih le

imeli kaj povedati. Koliko stvari se torej obrne v niti letu dni! Seveda ni pod zamejsko mrežo stopil noben čarovnik in naenkrat trnje, ki jo je ovijalo, spremenil v šop dišečih rož. Priznajmo pa, da je po spletu negativnih okoliščin

(Bor/Breg, Kontovel, Sloga, Soča in Govolley kot katalizator sodelovanja med Olympio, Valom in Domom) se na mladinski ravni vendarle nekaj dela in naše šesterke so v raznih prvenstvih vedno med vodilnimi. Prezreti ne smemo niti prisotnosti številnih že starejših igralcev, ki so sad boljšega dela v preteklosti in so v zadnjih letih iz enega ali drugega razloga, predvsem pa zato, da bi lahko igrale na višji ravni, ki so jo navsezadnje sposobne, množično odhajale iz naših klubov. Konkretni primeri: mar ne bi Sloga v C ligi lahko igrala tudi vidno vlogo, če bi se vrnili Martina Coretti in Karin Crissani, katerih izpisnica je vendarle še vedno last vzvodno-kraškega društva? Ali Kontovel s Chiaro Fazarinc in Debora Vitez ne bi bil čisto solidno

moštvo za D ligo? In kaj pravite o kakovosti Govolleya, če bi sklenile se vrniti Barbara in Tamara Visintin, Paola

HC

TENIS

Moška B liga: Goja - Luxin River Vicenza 6:0.
Ženska C liga: Monigo - Goja 3:1.

KOŠARKA

Moška C liga - play-out: Jadran Mark - Muggia 69:79.

ODBOJKA

Moška D liga - play-off: Olympia Tmedia - Porcia 1:3.

Goriški šolarji uspešni na državnem tekmovanju iz angleščine

Srečna in nagrajena vrnitev

V četrtek, 3. maja, smo se štirje dijaki iz goriških slovenskih šol s profesoricama odpravili na tridnevno potovanje v Rimini, točneje v Cervio, na državno tekmovanje iz angleščine Kangourou, ki ga vsako leto prirejajo British Institutes. Prva selekcija je bila 20. marca za srednješolce, približno teden kasneje pa za višješolce. Potekala je na posameznih prijavljenih šolah, s tem da je poleg samih profesoric nadzorovala še zunanja oseba, ki je nato teste izročila organizatorjem. Po mesecu dni so končno razglasili uradno lestvico in tako med tisoči učencev so bila znana imena sto izvoljencev, ki jim je bila dana možnost soočanja za prvo mesto. Iz vsake kategorije skupno so bile štiri glede na sta-

Marta Lombardi, Jaka Jan in prof. Erika Lipičar

rost in še dodatna za dvojezične tekmovalce - se je prvih dvajset do petindvajset uvrščenih odpravilo na lep izlet, ki je predvideval poleg preizkušnje tudi zabavo v parku Mirabilandia. Iz

v angleško govorečo deželo. Za vse nas finalistke pa so bili že sami trije dnevi v Emiliji lepa nagrada, saj so bili stroški polpenzioniranja in vstopnic v Mirabilandia že poravnani.

Ob prihodu, po sedemurni vožnji z vlakom in štirih menjavah, smo le dospeli v Cervio, obalno mesto pri Riminiju, kjer so nas organizatorji glede na kategorijo namestili v razne sosednje hotele. V sobah, ki so bile večinoma zelo udobne, smo spali z drugimi tremi ali štirimi neznanci - tako so prišle na dan tudi naše skrite sposobnosti socializacije! Po večernem meetingu in zaželenem obedu smo se izmučeni odpravili spat, ker so nas naslednjega dne čakale vse preizkušnje. Ob devetih in pol zjutraj smo v štirih dvoranah različnih hotelov imeli test v poslušanju, nato smo se z avtobusi odpeljali v bližnje zabavišče, kjer pa se še nismo mogli sprostiti. Takoj so nas namreč zaposlili z razmeroma dolgim pisnim izpitom, nato je vsak moral pravočasno nastopiti še za končni ustni del, ki je imel svojevrsten potek: odvijal se je pod ogromnim odme-

Prof. Michela Riggio, Julija Kodrič, Beatrice Cijan

vajočim šotorom, na katerega je popoldne skoraj nepretrgoma lilo, občasno zagrmelo in še padla toča. Vse to je seveda onemogočalo komisiji, da bi kandidata pravilno ali sploh slišala, zato so morali celo prekiniti kolokvij. K sreči je bilo vreme v soboto precej boljše, tako da nam je nazadnje uspelo primerno izkoristiti vrtljake in pri tem še

praznovati zaradi visokih dosežkov. Okoli poldneva so razglasili imena zmagovalcev in jim podelili razna darila. Dvojezični nagrajenci so prejeli I-Pod Shuffle in Cd Mirabilandia, peto- in četrtouvrščeni iz ostalih kategorij - Baby Kangaroo, Wallaby, Grey in Red Kangaroo - pa brezplačne vstopnice za zabavišče in klobuček; ravno tako so listke dobili tisti, ki so se uvrstili na tretje mesto, zraven pa še novo namizno igro Esagek, ki so jo zjutraj predstavili in obrazložili. Za vse drugouvrščene so bile na izbiro poučne počitnice v tridentinske hribe (Rovereto) ali pri morju (Pescasserola), izjemno so tekmovalcu iz kategorije Red Kangaroo podelili Nintendo DS z igrico Harryja Potterja.

Pet zmagovalcev, s spremljevalci vred, si je zaslužilo dvotedensko potovanje v tujino in plišastega kenguruja. Nihče pa ni odšel domov praznih rok, saj so vsakemu podelili potrdilo o izdelanem izpitu z izdi posameznih preizkušanj. Vsem nagrajencem čestitamo in jim želimo še veliko uspeha za prihodnje leto!

Marta Lombardi

Pobude goriških skavtov

Odprtje razstave ob
100-letnici skavtizma

Ob velikih praznovanjih, ki jih goriški skavti prirejajo ob 100-letnici skavtizma, je 11. maja v goriškem auditoriju potekalo odprtje fotografске razstave na temo skavtizma od začetkov do današnjih dni. Razstava je plod sodelovanja med SZSO (Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo), AGESCI in Scout d'Europa iz Ločnika. Njen naslov, Po Baden Powellovih sledih, je povzet po delčku himne 100-letnice, napisane v štirih jezikih, ki so jih pred sto leti govorili v Gorici, slovenščini, italijanščini, furlanščini in nemščini.

Ena izmed Baden Powellovih želja je bilo namreč bratstvo med narodi. Razstava vsebuje najrazličnejše fotografije in dokumente, ki jih skrbno hrani skupina starejših skavtov. Zelo zanimiva je npr. iz leta 1925 originalna prošnja nekega Slovenca, da bi v Gorici ustanovili slovenske skavte. Slovesnost sta odprla načelnika SZSO in AGESCI, ki sta izrazila željo, da bi tudi naši potomci še naprej sledili načelom začetnika skavtizma. Z navdušenjem so tudi poudarili dejstvo, da so vse tri goriške organizacije prvič skupaj in da

bi kljub razlikam v načinu delovanja morali občasno iskati skupne točke. Goriška uprava je bila pri tem projektu vseskozi v veliko pomoč, zato je prvi spregovoril predsednik Furlan. Skavtizem ni zanj zgolj rekreativna organizacija, pač pa spodbuja tudi k neki globlji osebnosti in duhovni rasti. Poleg tega predstavlja tudi priložnost srečanja in medsebojnega spoznavanja med Slovenci in Italijani, tako v sami Gorici kot tudi čez mejo. Goriškim skavtom je voščil še mnogo uspehov v prihodnjih pobudah. Bernard Spazzapan je govor začel z besedami "pri svoji časti obljubljam...". Tako vsak skavt začne svojo pot, vendar se pri 11 letih prav gotovo ne

zaveda pomena teh besed. Komaj pozneje se začne o njih spraševati; zavedanje časti prinaša s seboj vrednote, ki korak za korakom izboljšujejo svet. Zaupanje, ki sloni na časti in na dani besedi, je pa še posebej globoko. In natančno to prenašanje pozitivnih vrednot mladim je podčrtoval Baden Powell; ta njegova misel je še vedno zelo aktualna. Iz prvih, težavnih časov, v 60. letih, je SZSO zrasla v močno organizacijo. Spazzapan je tudi izrazil veliko zadovoljstvo s tem, da je mesto sprejelo Slovence, in izjavil, da podobne pobude spodbujajo k druženju. Sledil je govor profesorja Tavarna, ki se je osredotočil na pedagoški pristop skavtizma. Skavtizem spodbuja k igri in preko

igre pripravlja na življenje. Na tak način izkazuje svojo vitalnost, življenjskost. Geslo EU se glasi: Združeni v različnosti; Evropa je takšna prav zaradi različnih enot, ki jo sestavljajo. Seveda bi brez razlik bile težave in spori veliko manj številni. Je pa konec koncev prav to tisto, ki ji daje barvitost. Podobna situacija se ponavlja kjerkoli, tudi pri skavtih: ljudje smo različni, vendar vsi stremimo k skupnemu cilju in istim vrednotam. In to, kar je pri skavtizmu še posebno osupljivo, je dejstvo, da se njegov sistem, ki temelji na igri in vzgoji, ni v 100 letih niti najmanj spremenil. Srečanje se je zaključilo s sv. mašo pri sv. Ignaciju. Najpomembnejša slovesnost ob 100-letnici skavtizma pa bo potekala v Gorici 19.-20. maja. Tanja Zorzut

Stoletnica skavtov

Ob stoletnici skavtizma sta si goriški skavtski organizaciji AGESCI in Slovenska zamejska skavtska organizacija zamislili skupno praznovanje v nedeljo, 20. maja 2007. Sobota, 19. maja, Valletta, od 16. do 19. ure: dejavnosti po skupinah, zbiranje del raznih natečajev za skavte in fotografski natečaj. Nedelja, 20. maja, Valletta: zbiranje ob 9. uri, ob 9.15 dviganje zastave in himna, ob 10. uri maša, nato govori, ob 12. uri predstavitev brošure o mestni toponomastiki, po kosilu tekmovanje z gokarti, ob 16. uri nagrajevanje, ob 16.30 konec s snemanjem zastave. Petek, 25. maja, auditorij: ob 20. uri okrogla miza o aktualnosti skavtske vzgojne metode.

Občinske volitve Gorica 2007

SLOVENSKA SKUPNOST

Narodna stranka Slovencev v Italiji v povezavi s trojezično Oljko

Slovenska skupnost za OLJKO in županskega kandidata GIULIA MOSETTIJA!

OBČINSKI SVET: ODDAJ PREFERENCO NAŠIM KANDIDATOM!

Na voliščih Stražice,
Sveta Gora - Placuta

Mirjam Bratina

VOLI TAKO!

**TAKO BODO VSI
IZVOLJENI**

Na voliščih Center,
Podturn in Sv. Ana

Marilka Koršič

Na voliščih
Štandrež, Rojce

Božidar Tabaj

Na voliščih Pevma-
Oslavje-Štmaver,
Podgora, Ločnik,
Madonnina

Silvester Primožič

RAJONSKI SVETI: KANDIDATI SSK NA LISTI OLJKE

KANDIDATI SLOVENSKE SKUPNOSTI NA LISTI OLJKE ZA GORIŠKE RAJONSKE SVETE

SV. GORA-PLACUTA:

- Niko Klanjšček
- Miloš Čotar
- Rudi Pintar

ŠTANDREŽ:

- Mario Brescia
- Alessandro Quinzi
- Mario Mucci
- Dimitri Braini
- Mirjam Paulin
- Miroslava Braini
- Marco Kerpan
- Chiara Mucci

PODGORA:

- Walter Bandelj
- Remigij Blasig
- Caterina Ambrosi
- Marjana Marini
- Aljoša Jarc
- Albina Pintar
- Sabina Antoni

MADONNINA:

- Robert Devetak

LOČNIK:

- Nevenka Pintar
- Paola Bertolini

PEVMA-OSLAVJE-ŠTMAYER:

- Peršolja Lovrenc
- Radinja Mirjam
- Gabrijela Vidmar
- Valentin Devinar
- Aleksi Bensa
- David Grinovero
- Slavica Radinja
- Boris Primosig

SV. ROK-SV. ANA:

- Matjaž Pintar
- Peter Povšič
- Peter Gus

ŠTRAŽICE:

- Marko Terčič
- Andrej Vogrič

CENTER:

- Bernard Špacapan
- Katja Bandelli

ROJCE:

- Marco Braini
- Davide Marussi

**IZBERI ENEGA
IN MU DAJ SVOJO
PREFERENCO
ZA PRISOTNOST
SLOVENSKE
SKUPNOSTI
V VSEH RAJONIH!**

Srečanje s SSO-jem (foto Bumbaca)

Na obisku v Kulturnem centru Lojze Bratuž

S predstavniki Olympie pri ogledu telovadnice

Predstavitve štirih kandidatov SSK na listi Oljke